

Informačné listy predmetov

Študijný program: *lingvovidaktika*

Stupeň štúdia: 3.

Forma štúdia: *denná forma*

Povinné predmety

Cudzí jazyk v akademickom diskurze – anglický

Metodológia výskumu v lingvovidaktike

Didaktika slovenského jazyka

Didaktika ruského jazyka

Didaktika anglického jazyka

Didaktika nemeckého jazyka

Didaktika ukrajinského jazyka

Didaktika pre vysokoškolských učiteľov

Písomná práca k dizertačnej skúške (ŠS)

Lingvovidaktika (ŠS)

Obhajoba dizertačnej práce (ŠS)

Povinne voliteľné predmety

Cudzí jazyk v akademickom diskurze – nemecký

Cudzí jazyk v akademickom diskurze – ruský

Lingvovidaktika v interkultúrnych súvislostiach

Jazyk ako symbolická forma

Aplikovaná jazykoveda

Ontogenéza reči

Socio-kultúrne aspekty edukácie

Psycholinguistika

Socialinguistika

Pragmalingvistika

Dejiny lingvovidaktiky

Interkultúrna komunikácia

Moderné technológie v lingvovidaktike

Metodológia výskumu v aplikovanej lingvistike (ŠS)

Metodológia výskumu v odborovej didaktike (ŠS)

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IAA/LCUJA	Názov predmetu: <i>Cudzí jazyk v akademickom diskurze – anglický (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 0/20 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie, prípadové štúdie</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • Účasť na seminároch je povinná. Akceptácia písomného ospravedlnenia. • Písomne vypracovať krátku prácu (2 – 3 s.) na zadanú tému zameranú na analýzu a vyjadrenie vlastného stanoviska k určenému problému, 1 prezentácia v PPT, resp. Prezi (v práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, kritický prístup študenta k danej problematike, argumentačná a prezentačná schopnosť)	
Záverečné hodnotenie tvorí:	
Písomná skúška: <ol style="list-style-type: none"> 1. Spracovanie a prezentovanie náčrtu vlastnej dizertačnej práce cca 500-600 slov (35 %) 2. Štruktúrovaný životopis - Curriculum Vitae (Europass) (5 %) 3. Resumé z naštudovanej relevantnej odbornej literatúry (20 %)	
Ústna skúška – na témy: <ol style="list-style-type: none"> 1. vlastná vedecká práca a odborná literatúra 2. spolupráca s inými odbormi a organizáciami 3. publikačná činnosť a konferenčné vystúpenia	
Hodnotenie: 60 % spracovanie predpisanych písomných materiálov a prezentácia projektu práce 40 % ústna skúška	
<i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90%, na získanie hodnotenia B 80%, na hodnotenie C najmenej 70%, na hodnotenie D 60%, na hodnotenie E najmenej 50%. Študent, ktorý získa menej ako 50%, bude hodnotený klasifikačným stupňom Fx.</i>	

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Študent ovláda pojmy a základnú terminológiu kritického myslenia. Ovláda techniku organizácie odborného jazykového prejavu v ústnej i písomnej podobe. Vie analyzovať publikum a následne prispôsobiť register komunikátu na osi vedecko-náučný – populárno-náučný.

Získané zručnosti: K zručnostiam absolventa predmetu patrí schopnosť spracovať relevantné zdroje. Študent dokáže uplatniť nadobudnuté poznatky v anglickom jazyku na rôznych stupňoch a fórách (napr. konferencie a pod.). Je schopný konštruovať rôzne typy prejavov a prezentovať svoju prácu podľa kritérií rečovej komunikácie s využitím najnovšej technológie prezentácie prejavov (napr. Prezi, PPT a pod.). Na základe skúseností vie primerane zhodnotiť prejavy iných, rešpektujúc zásady jazykového prejavu v multikultúrnom priestore. Vie prejaviť sebareflexiu a sebakritiku.

Získané kompetencie: Absolvent predmetu získava všeobecné komunikačné jazykové kompetencie, na základe ktorých je schopný prezentovať svoju prácu, výsledky svojho skúmania a demonštrovať znalosť relevantnej literatúry v anglickom jazyku.

Jeho jazykové kompetencie budú korešpondovať s úrovňou B2 slovom a písmom vo všetkých zručnostiach jazyka: počúvanie, rozprávanie, čítanie a písanie.

Absolvent predmetu vie integrovať relevantné informácie a zdroje do jazykového prejavu podľa stanovených zásad. Dokáže sebakriticky zhodnotiť svoj prejav.

Získané sociolingvistické kompetencie na úrovni B2 (podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) na prezentovanie, nielen seba v bežných situáciách, ale aj výsledkov vlastnej akademickej práce.

Rozvinie pragmatické kompetencie, pomocou ktorých bude schopný zmysluplnnej interakcie v rôznych situáciách súvisiacich s jeho odbornou profiláciou.

Dokáže primerane reagovať na inter/multikultúrne kontextové jazykové podnete.

Rozvíja svoje kritické jazykové myslenie, kritické analýzy a selekcia z informačnej redundancie.

Stručná osnova predmetu:

- Špecifická písomného akademického prejavu v angličtine, techniky písomného prejavu, ich štruktúrovanosť (kritéria a požiadavky na písanie abstraktov, resumé, konferenčných príspievkov, dizertačnej práce a pod.)
- Štruktúrovaný životopis – CV (europass).
- Techniky ústneho akademického prejavu (organizácia a štruktúra, využívanie a podpora informácií relevantnými zdrojmi podľa zásad akademickej etiky).
- Čítanie s porozumením a preklad populárno-náučných a odborných textov.
- Rozvoj lexiky s orientáciou na odbornú zameranosť.
- Ústna a písomná prezentácia obsahu, metód a foriem vlastnej vedecko-výskumnej práce.
- Odborná a spoločenská konverzácia na rôzne témy (pracovisko, pracovná náplň, štúdium/studijný pobyt).
- Prezentácia preštudovanej odbornej literatúry, informácia o dizertačnej práci (špecifikácia názvu, výber témy, ciele a metódy práce, vlastný výskum, závery, prínos, odborná spolupráca).

Odporučaná literatúra:

ALLANS, Robert – EMIR, Metin, 2019. Advanced English. Idioms, Phrasal Verbs, Vocabulary and Phrases. 700 Expressions of Academic Language. Independently Published.

GREENE Stuart – LIDINSKI, April, 2016. From Inquiry to Academic Writing – Practical Guide. Bedford / St. Martin's. ISBN: 9781319089689

HAYOT, Eric, 2014. The Elements of Academic Style: Writing for the Humanities. Columbia University Press.

HINKEL, Eli, 2003. Teaching Academic ESL Writing. Practical Techniques in Vocabulary and Grammar. Routledge

WALLWORK, Adrian, 2016: English for Academic Research: Vocabulary Exercises. Springer International Publishing.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: anglický jazyk

Poznámky: Časová záťaž študenta: 150 hodín;

Kombinované (prezenčné štúdium) (15 hod.), samoštúdium teoretických podkladov (25 hod.), krátka písomná práca na zadanú tému zameranú na analýzu a vyjadrenie vlastného stanoviska k určenému problému (15 hod.), príprava prezentácie v PPT (15 hod.), príprava písomných podkladov na skúšku (50 hod.), príprava na ústnu skúšku (30 hod.).
V prípade prerušenia prezenčnej výučby z nariadenia UVZ/RUVZ/vedenia univerzity/ fakulty bude výučba a skúšanie prebiehať nariadenou dištančnou formou.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	B	C	D	E	FX
50%	13%	13%	0%	0%	25%

.

Vyučujúci: PhDr. Miroslava Gavurová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LMETD	Názov predmetu: Metodológia výskumu v lingvooduktike (profilový predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou. Predpokladom účasti na skúške je účasť na prednáškach a kolokviálnych seminároch realizovaných v rámci predmetu v plnom rozsahu. Študent spracuje portfólio, pozostávajúce zo:</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spracovania bibliografie súvisiacej s téhou dizertačnej práce z plnotextových cudzojazyčných databáz v rozsahu 20 abstraktov. 2. Spracovania bibliografie z knižných zdrojov. 3. Zostavenia štruktúry, resp. pracovného obsahu dizertačnej práce. 4. Zostavenie teoretickej matice jedného tématického pojmu. 5. Spracovanie projektu výskumu dizertačnej práce <i>Za portfólio môže študent získať maximálne 40 bodov. Predmet je ukončený ústnou skúškou, za ktorú študent môže získať maximálne 60 bodov.</i> <i>Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek podľa klasifikačnej stupnice A,B,C,D, E, FX v zmysle Študijného poriadku PU v Prešove.</i>	
Výsledky vzdelávania:	
Získané vedomosti: Študent ovláda pojmy a základnú terminológiu metodológie výskumu. Ovláda základné princípy realizácie výskumu, typy výskumu, metódy výskumu, etiku výskumu. Vie definovať a rozlišovať medzi jednotlivými kvantitatívnymi a kvalitatívnymi metódami a vie popísať procesy súvisiace so zberom a analýzou dát.	
Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže vybrať adekvátnu (pre splnenie cieľov výskumu) výskumnú metódu, opísať špecifiká jednotlivých výskumných metód, charakterizovať zásady výberu prieskumnej vzorky, aplikovať štatistické procedúry analýzy dát, aplikovať postupy deskriptívnej štatistiky, aplikovať postupy kvalitatívnej analýzy dát, interpretovať získané dátu. Absolvent predmetu dokáže formulovať výskumnú otázku, ciele a hypotézu výskumu, je schopný v súlade s typom výskumnej otázky dizajnovať projekt pedagogického výskumu. Vie kriticky prijímať publikované materiály, hodnotiť ich kvalitu.	
Získané kompetencie: Absolvent predmetu dokáže popísať a rozlíšiť druhy pedagogického výskumu, prezentovať schopnosť analytickej práce s odbornou literatúrou, zostavovať teoretickú maticu ako základ analytickej práce s odbornou literatúrou, tvoriť vlastný text odborného charakteru a riešiť problematické situácie samostatne aj v kooperácii s partnermi.	
Stručná osnova predmetu:	

Koncepcia metodológie vied o výchove.

Základné pojmy pedagogickej metodológie: vedecký výskum, výskumná metóda, vedecký fakt. Druhy edukačného výskumu.

Fázy výskumného procesu.

Formulácia výskumného problému. Typy výskumných problémov v pedagogickom výskume.

Výskumné hypotézy.

Druhy výberov v pedagogickom výskume.

Objektivita, validita a reliabilita výskumu.

Charakteristika kvantitatívnych metód edukačného výskumu (kvantitatívna výskumná paradigma). Charakteristika vybraných metód.

Charakteristika kvalitatívnych metód edukačného výskumu (kvalitatívna výskumná paradigma). Charakteristika vybraných metód.

Úvod do štatistického spracovania a vyhodnotenia dát.

Základné pojmy deskriptívnej štatistiky.

Základné pojmy induktívnej štatistiky využívané v pedagogickom výskume.

Metódy a prístupy analýzy a interpretácie výskumných zistení a vyhodnotených dát.

Etika výskumníka.

Filozofické základy metodológie kvalitatívneho výskumu.

Výskumné metódy kvalitatívneho výskumu: participačné pozorovanie, neštruktúrované interview, naratívna metóda, obsahová analýza produktov človeka.

Zber dát v kvalitatívnom výskume: typy záznamov, nahrávanie, protokoly.

Analýza dát: segmentácia – kódovanie – generovanie teórie, rôzne typy analýz, software.

Odporučaná literatúra:

DARÁK, M. – KRAJČOVÁ, N. 1995. *Empirický výskum v pedagogike*. Prešov: Manacon, 1995.

DÖRNYEI, Z. 2007. *Research methods in applied linguistics: Quantitative, qualitative, and mixed methodologies*. Oxford: New York, NY: Oxford University Press

GAVORA, P. 1997. *ABC pozorovania vyučovania*. Prešov: MC.

GAVORA, P. 2007. *Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského.

GAVORA, P. 2008. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského.

GAVORA, P. a kol. 2010. *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na:
<http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978–80–223–2951–4.

MACKEY, A. - GASS, S. 2016. *Second Language Research: Methodology and Design*. Routledge

MCKINLEY, J., & ROSE, H. (Eds.). 2020. *The Routledge handbook of research methods in applied linguistics*. Routledge

PLONSKY, L. (ed.) 2015. *Advancing Quantitative Methods in Second Language Research*. Routledge.

SELIGER, H. - SHOHAMY, E., 1989, *Oxford Applied Linguistics - Second Language Research Methods*. Oxford University Press

SILVERMAN, D. 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava: Ikar.

STRAUSS, A. – CORBINOVÁ, J. 1999. *Základy kvalitatívneho výskumu*. Brno: Abert.

ŠVAŘÍČEK, R. – ŠEĎOVÁ, K. 2007. *Kvalitatívni výzkum v pedagogických vědách*. Brno: Paido.

ŠVEC, Š. a kol. 1998. *Metodológia vied o výchove*. Bratislava: IRIS

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (5), príprava na semináre (75), samoštúdium (70), predmetové portfólio (150)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci:

doc. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: *prof. Zuzana Straková, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1ISM/LDIDS	Názov predmetu: <i>Didaktika slovenského jazyka (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (prezenčná, MS TEAMS), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Ústna skúška zameraná na preverenie vedomostí, zručností a kompetentností uvedených v časti výsledky vzdelávania. Spracovanie odborného textu, ktorým sa preukáže schopnosť usúvzažniť poznatky z didaktiky jazyka s vlastnou téhou výskumu.	
Výsledky vzdelávania: <i>Študent získa vedomosti, zručnosti a kompetentnosti prehľbujúce a rozširujúce jeho doterajšie znalosti o jazykovo-komunikačnej edukácii v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.</i>	
Získané vedomosti: Študent prostredníctvom nadobudnutých vedomostí: <ul style="list-style-type: none"> - vie objasniť lingvistické a psychodidaktické východiská vyučovania slovenského jazyka; - vie analyzovať a porovnať domáce a zahraničné koncepcie vyučovania prvého jazyka (L1) a relevantné výskumy v danej oblasti; - vie vysvetliť rozdiely medzi deskriptívno-klasifikačným a komunikačno-poznávacím vyučovaním, pozná potreby gramotnosného rozvíjania žiaka; - vie charakterizovať podstatu komunikačno-poznávacieho modelu vyučovania prvého (materinského) jazyka a integrovaného modelu vyučovacej hodiny; - vie analyzovať obsah a proces rozvíjania komunikačnej kompetencie žiaka z lingvistického a psychodidaktického hľadiska; - rozumie kognitívno-komunikačným zásadám vedenia školského dialógu vo vyučovaní prvého jazyka;	
Získané zručnosti: Študent prostredníctvom nadobudnutých zručností: <ul style="list-style-type: none"> - je schopný kriticky analyzovať kurikulum a učebné materiály vyučovania slovenského jazyka; - dokáže uplatniť postupy konštruktivistického vyučovania a zdôvodniť použité metódy; - dokáže posúdiť interakčný štýl učiteľa z hľadiska kognitívnej náročnosti stimulov; - dokáže formulovať relevantný výskumný problém a výskumné otázky v oblasti jazykovo-komunikačnej edukácie;	
Získané kompetencie: Študent nadobudne kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> - projektovať edukačné jednotky na základe aktuálneho vedného poznania lingvodidaktiky a psychodidaktiky; - kriticky posúdiť relevantnosť teoretických zdrojov a vhodnosť metodologického uchopenia výskumného problému z oblasti jazykovo-komunikačnej edukácie;	

- zostaviť plán teoretického a empirického riešenia výskumného problému v oblasti jazykovo-komunikačnej edukácie.

Stručná osnova predmetu:

1. Lingvooduktika a kognitívna paradigma. Jazyk a kognícia: človek ako systém na spracovanie informácií (funkcionalizmus, konekcionizmus, modulárny prístup, holistický prístup).
2. Osvojovanie si jazykovej a komunikačnej kompetencie (teória učenia, biologického zrenia, interakčné teórie, konštruktivizmus, teória kultúrneho kontextu).
3. Mechanizmy jazykovej recepcie: dekódovanie a porozumenie, modely porozumenia textu, inferencie ako centrálny komponent porozumenia, spracovanie sémantickej a syntatickej informácie, všeobecné a špecifické znalosti recipienta, monitorovanie porozumenia, úloha pracovnej pamäti.
4. Mechanizmy jazykovej produkcie: plánovanie, translácia, posudzovanie, monitorovanie textu (kognitívna procesová teória); písanie ako vyjadrovanie znalostí a písanie ako transformovanie znalostí; pracovná pamäť a proces písania.
5. Obsahové a vývinové modely gramotnosti, stratégie nadobúdania funkčnej a komplexnej gramotnosti, nové druhy gramotnosti (multimodálna, multimediálna).
6. Synchrónny a diachrónny pohľad na koncepcie vyučovania prvého jazyka na Slovensku a v zahraničí. Relevantné výskumy v danej oblasti.
7. Obsah a proces rozvíjania textovej kompetencie žiaka: interpersonálna kompetencia (komunikačné konvencie, dialogická komunikácia), recepcná kompetencia (recipovanie počúvaného, čítaného a multimodálneho komunikátu), produkčná kompetencia (produkovanie hovoreného, písaného a multimodálneho komunikátu).
8. Čiastkové jazykové kompetencie (foneticko-fonologická, ortoepická, ortografická, lexikálna, syntaktická) a ich podporná úloha pri rozvíjaní textovej kompetencie žiaka.
9. Model didaktickej rekonštrukcie: vedecké znalosti, žiacke prekoncepty, štrukturácia učebného prostredia. Konštruktivistický rámec E – U – R.
10. Výsledky medzinárodných komparatívnych štúdií PIRLS a PISA o čitateľskej gramotnosti, metódy, oblasti a výsledky výskumu, miesto slovenských žiakov vo výsledkoch a výsledkový trend, stimuly pre vyučovaciu prax, limity štúdií.
11. Využitie elektronických slovníkov, hlasovacieho systému, videokonferenčného systému a Slovenského národného korpusu v konštruktivistickom vyučovaní materinského jazyka.

Odporúčaná literatúra

- FISHER, R. (1997). *Učíme děti myslat a učit se*. Praha: Portál.
- GAVORA, P. (1992). *Žiak a text*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- GAVORA, P. (2008). *Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka*. Bratislava: Enigma.
- HÖFLEROVÁ, E. (2003). *Školský dialog a jeho vliv na rozvoj reči dětí*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity.
- JELEMENSKÁ, P., SANDER, E., & KATTMANN, U. (2003). *Model didaktickej rekonštrukcie. Impulz pre výskum v odborových didaktikách*. Pedagogika, 53, 190-201.
- KESSELOVÁ, J. (2005). Porozumenie textu ako znovaurožený lingvo-didaktický problém. In L. Sičáková & L. Liptáková (Eds.), *Slovo o slove*. 11 (s. 62-72). Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta.
- KESSELOVÁ, J. (2008a). *Jazyk a sloh v súčasnej škole: model – učebnice – výsledky*. In J. Kesselová (Ed.), *Jazyk a literatúra v škole – zážitok a poznanie* (s. 59-64). Prešov: Prešovská univerzita.

- KESSELOVÁ, J. (2008b). Lingvo-didaktické východiská tvorby učebných osnov zo slovenského jazyka. In L. Liptáková & M. Klimovič (Eds.), *Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry* (s. 20-42). Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta.
- KESSELOVÁ, J. (2009). O zmysle vyučovania slovenčiny v súčasnej škole. In L. Liptáková, K. Vužňáková, & R. Rusňák (Eds.), *Slovo o slove. 15* (s. 151-158). Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta.
- KLIMOVÍČ, M. (2016). *Detský pisateľ v procese tvorby textu*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.
- KOVÁČOVÁ, Z. (2019). *Edukácia slovenského jazyka a slohu z aspektu poznávacích procesov žiaka*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.
- KOVALČÍKOVÁ, I. a et al. (2016). *Diagnostika a stimulácia kognitívnych a exekutívnych funkcií žiaka v mladšom školskom veku*. 2., rozšírené vydanie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.
- LIGOŠ, M. (2009). *Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. a II.* Ružomberok: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity.
- LIGOŠ, M. (2019). *Vyučovanie slovenčiny ako materinského jazyka v minulosti, prítomnosti a budúcnosti*. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV.
- LIGOŠ, M. (2020). *Continuity of traditional and new tendencies in L1 teaching: A scientific essay on the challenges and projections*. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 20, 1-18. <https://doi.org/10.17239/L1ESLL-2020.20.01.11>
- LIPTÁKOVÁ, L. (2012). *Kognitívne aspekty vyučovania materinského jazyka v primárnej edukácii*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta.
- LIPTÁKOVÁ, L. et al. (2015). *Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie*. Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta.
- OAKHILL, J., CAIN, K., & ELBRO, C. (2015). *Understanding and Teaching Reading Comprehension. A handbook*. Routledge.
- PACOVSKÁ, J. (2012). *K hlubinám študákovy duše (Didaktika mateřského jazyka v transdisciplinárním kontextu.)* Praha: Karolinum.
- PACOVSKÁ, J. et al. (2021). *Škola jako místo radosti z přemýšlení o jazyce. Pedagogický pohled na kognitívní a kulturní aspekty jazyka*. Praha: Akropolis.
- PALENČÁROVÁ, J., KUPCOVÁ, J., & KESSELOVÁ, J. (2003). *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo – Mladé letá, s. r. o.
- SCHWARZOVÁ, M. (2009). *Úvod od kognitivní lingvistiky*. Praha: Dauphin.
- SLAVÍK, J., JANÍK, T., NAJVAR, P., & KNECHT, P. (2017). *Transdisciplinárni didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory*. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta.
- STERNBERG, R. J. (2002). *Kognitívni psychologie*. Praha: Portál.
- SVOBODOVÁ, J. (2000). *Jazyková specifika školské komunikace a výuka mateřtiny*. Spisy Ostravské univerzity. 133. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity.
- ŠEBESTA, K. (2005). *Od jazyka ke komunikaci. Didaktika českého jazyka a komunikační výchova*. 2., revidované vydání. Praha: Karolinum.
- ŠTĚPÁNÍK, S. et al. (2019). *Cesty ke komunikačně-funkčnímu pojetí v české, slovenské a polské didaktice mateřského jazyka*. Praha: Karolinum.
- ŠTĚPÁNÍK, S. et al. (2020). *Školní výpravy do krajiny češtiny: didaktika českého jazyka pro základní školy*. Plzeň: Fraus.
- ŠTĚPÁNÍK, S. (2020). *Výuka češtiny mezi tradicí a inovací*. Praha: Academia.
- TENNENT, W. (2015). *Understanding reading comprehension. Processes and Practices*. SAGE.

TULASIEWICZ, W., & ADAMS, A. (Eds.) (2005). *Teaching the Mother Tongue in a Multilingual Europe* (1). London, GB: Continuum.

L1 Educational Studies in Language and Literature. The official journal of the International Association for Research in L1 Education (ARLE).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (100), samoštúdium literatúry (125), záverečná práca (60)

Pre študentov so špecifickými potrebami je zabezpečený individualizovaný prístup na základe odporúčania fakultného koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami.

Hodnotenie predmetov:

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc., prof. PaedDr. Ľudmila Liptáková, CSc.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IRU/LDIDR	Názov predmetu: <i>Didaktika ruského jazyka (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (prezenčná, MS TEAMS), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3. stupeň	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu:	
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška <i>V priebehu semestra vypracovať zadania a prezentovať riešenia zadaných problémov (20 %), príprava a vedenie odbornej diskusie (20%). Vypracovať záverečnú prácu v rozsahu 20 strán (20 %).</i>	
Záverečné hodnotenie: kolokviálna skúška (40%) <i>Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku PU v Prešove.</i>	
Výsledky vzdelávania:	
Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu vie zadefinovať a interpretovať základné pojmy lingvoodidaktiky a interkultúrnej didaktiky. Pozná stratégie rozvoja interkultúrnej kompetencie. Vie vymedziť súčasné koncepcie cudzojazyčného vzdelávania podľa typu kultúry. Disponuje vedomosťami z teórie lingvoodidaktiky ruštiny na úrovni potrebej pre vedecko-výskumnú činnosť a uskutočnenie aplikovaného výskumu v rámci disciplíny.</i>	
Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu dokáže aplikovať znalosti o súčasných problémoch v oblasti lingvoodidaktiky pri riešení odborných úloh. Používa moderné technológie a nástroje vyučovania cudzích jazykov. Využíva výsledky výskumov domácej a zahraničnej lingvoodidaktiky a teórie interkultúrnej komunikácie pri navrhovaní vyučovacieho procesu a učebných materiálov. Vytvára a využíva interdisciplinárne súvislosti pri riešení odborných úloh. Diskutuje o vybranej problematike, dokáže zaujať postoj a zdôvodniť svoje stanovisko.</i>	
Získané kompetencie: <i>Absolvent predmetu dokáže systematicky a kriticky analyzovať problematické situácie a vypracovať ich riešenie. Dokáže používať moderné komunikačné technológie v cudzom jazyku na akademické a profesionálne účely. Dokáže navrhnúť základný vzdelávací program a vytvoriť vedeckú a metodickú podporu pre jeho realizáciu. Je schopný používať súbor moderných výskumných metód na rozvíjanie teórie lingvoodidaktiky v kontexte národného a zahraničného vzdelávania. Je schopný navrhnúť projekt výskumnej štúdie a ohodnotiť jej perspektívy z hľadiska súčasnej antropocentrickej paradigmy vzdelávania a jej koncepčných prístupov realizácie.</i>	

Stručná osnova predmetu:

1. Lingvodidaktika ruského jazyka a interkultúrna didaktika. Obsah, objekt, predmet.
Širšie a užšie chápanie pojmu interkultúrna didaktika.
2. Vzťah kultúry a vzdelenia. Rozvoj interkultúrnej kompetencie.
3. Vzdelávacie modely z pohľadu kolektívne a individuálne zameranej kultúry.
4. Lingvodidaktické základy vyučovania cudzieho jazyka. Model druhotnej jazykovej osobnosti. Kognitívne predpoklady lingvistických schopností.
5. Psycholingvistické princípy vyučovania ruštiny ako druhého cudzieho jazyka.
6. Súčasné technológie vo vyučovaní ruštiny (mobilné vyučovanie).

Odporučaná literatúra:

- HAMPDEN-TURNER, C. & TROMPENAARS, A. 2000. *Building cross-cultural competence*. London: Yale University Press.
- GUNDARA, J. 2000. *Interculturalism, Education and Inclusion*. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.
- JANÍK, Tomáš. 2009. *Didaktické znalosti obsahu a jejich význam pro oborové didaktiky, tvorbu kurikula a učitelské vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Paido.
- MOBILE LEARNING. 2013. In: *Proceedings of the international conference*. Edited by Inmaculada Arnedillo Sánchez and Pedro Isaías. Lisbon, Portugal.
- PETRIKOVA, A. a kol., 2015. *Osnovy mežkulturnoj didaktiki*. 1. vyd.. Moskva: Russkij jazyk. Kursy.
- TANDLICHOVÁ, E. 2004. In: *Svet cudzích jazykov, Svět cizích jazyků Dnes*. Bratislava: Didaktis.
- UTECHINA, A.N. 2012. *Mežkulturnaja didaktika*. M.: Flinta.
- ŽAROV, V.K. – TARATUCHINA, JU.V. 2015. *Pedagogičeskij konstruktivizm v kross-kulturnoj srede*. Moskva: Janus.
- Centr razvitiya kulturnogo intellekta. [Cit. 2021-15-09.] Dostupné na internete: [<http://culturalq.com/tmpl/home/index.php>]
- VALEJEV, G.Ch. *Metodologija i metody psychologo-pedagogičeskikh issledovanij*. [Cit. 2021-15-09.] Dostupné na internete: [<http://logopediya.com/books-pedagogika2/22.php>]

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: ruský jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (100), samoštúdium literatúry (125), záverečná práca (60)

Pre študentov so špecifickými potrebami je zabezpečený individualizovaný prístup na základe odporúčania fakultného koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E
100%	%	%	%	%

Vyučujúci: doc. Mgr. Anna Petríková, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LDIDA	Názov predmetu: <i>Didaktika anglického jazyka (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (prezenčná, MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Priebežné hodnotenie: V priebehu semestra budú študentom zadané úlohy na vypracovanie a tie budú súčasťou priebežného hodnotenia: prezentácia vybranej témy podľa sylabov (20%), vedenie diskusie na vybranú tému (20%), predmetové portfólio s úlohami definovanými v sylaboch (30%).</i> <i>Záverečné hodnotenie: kolokviálna skúška (30%)</i> <i>Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku PU v Prešove.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná špecifiká vyučovania cudzieho jazyka na všetkých úrovniach vzdelávania vrátane terciárneho vzdelávania a vzdelávania dospelých a dokáže uplatniť základné postupy v súlade s týmito špecifikami.</i> <i>Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže aplikovať moderné postupy cudzojazyčnej výučby a dokáže hodnotiť výstupy študentov v súlade s pedagogicko-psychologickými princípmi a s dôrazom na formatívne hodnotenie. Je schopný používať reflexiu, hodnotiť svoj výkon a následne zefektívňovať postupy, metódy a formy ktoré využíva v praxi (reflective teaching). Dokáže aktualizovať, modifikovať a prepájať obsah učiva v rámci medzipredmetových vzťahov a vytvoriť podmienky na rozvíjanie globálnych zručností žiakov.</i> <i>Získané kompetencie: Absolvent predmetu samostatne dokáže riešiť problémové situácie, ako aj odborné úlohy súvisiace s vytvorením podmienok pre cudzojazyčný učebný proces. Vie prevziať zodpovednosť za diferenciáciu vyučovacieho obsahu, ako aj postupov vo vyučovaní. Dokáže argumentačne podporiť vlastné rozhodnutia ohľadom výberu vyučovacích postupov a učebných materiálov. Dokáže realizovať pedagogický výskum a využiť získané dátu na kvalitatívnu modifikáciu cudzojazyčného vzdelávania.</i>	
Stručná osnova predmetu: 1. Aktuálne trendy vo vyučovaní cudzích jazykov 2. Faktory vplývajúce na proces učenia sa cudzieho jazyka. Špecifiká plánovania pre podporu vyšších kognitívnych procesov 3. Integrácia obsahu a jazyka, globálne vzdelávanie, globálne zručnosti.	

4. Rozvoj autonómie učiacich sa.
 5. Formatívne hodnotenie, autentické hodnotenie, spätná väzba a jej význam
 6. Angličtina ako medzinárodný jazyk. Plurilingválne a plurikultúrne vzdelávanie.
 7. E-learning. Špecifická interakcie, komunikácia v online prostredí.

Odporučaná literatúra:

- BENSON, P., 2011, *Teaching and Researching Autonomy*. Harlow: Pearson Longman
 BURNS, A., Richards.J.C., 2018, *Learning English as a Second Language*. Cambridge: CUP
 CAZDEN, C.B., 2001, *Classroom discourse: the language of teaching and learning*. 2nd ed. Portsmouth, NH: Heinemann
 CARTER, R., NUNAN, D., 2001, *The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages*, Cambridge University Press
 CIMERMANOVÁ, I., SEPEŠIOVÁ, M., STRAKOVÁ, Z., 2020, *Current issues in content-based teaching*. Hradec Králové:Gaudeamus
 ČAPEK, R., 2015, *Moderní didaktika: Lexikon výukových a hodnotících metod*. Grada
 LIGHTBOWN, P., SPADA, N., 2013, *How Languages are Learned*. Oxford University Press
 LIN, M., Mackay, C., 2004, *Thinking through Modern Foreign Languages*. Cambridge: Chris Kington Publishing Press
 MCKAY, S., 2002, *Teaching English as an International Language: An Introduction to the Role of English as an International Language and Its Implications for Language Teaching*. OUP
 OXFORD, R., 2011, *Teaching and Researching Language Learning Strategies*, Harlow: Pearson Education Ltd.
 SCHARLE, Á., SZABÓ. A., 2000, *Learner Autonomy*. Cambridge: Cambridge University Press
 SINCLAIR, B. et al. (eds.), 2000, *Learner Autonomy, Teacher Autonomy: Future Directions*. Longman
 WALSH, S., 2011, *Exploring classroom discourse: language in action*. New York: Routledge
 WOODWARD, T., 2001, *Planning Lessons and Courses*. Cambridge: Cambridge University Press
 WOODWARD, T., 2011, *Thinking in the EFL Classes*. Helbling Languages

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (100), samoštúdium (125), seminárna práca (60)

Hodnotenie predmetov:

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci:

prof. Zuzana Straková, PhD.

doc. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: *prof. Zuzana Straková, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IG/LDIDN	Názov predmetu: <i>Didaktika nemeckého jazyka (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (prezenčná, MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: V priebehu semestra budú študentom zadané úlohy na vypracovanie a tie budú súčasťou priebežného hodnotenia: prezentácia vybranej témy podľa sylabov (20%), vedenie diskusie na vybranú tému (20%), predmetové portfólio s úlohami definovanými v sylaboch (30%). Záverečné hodnotenie: kolokviálna skúška (30%) Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku PU v Prešove.	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná špecifická vyučovania cudzieho jazyka na všetkých úrovniach vzdelávania vrátane terciárneho vzdelávania a vzdelávania dospelých a dokáže uplatniť základné postupy v súlade s týmito špecifikami. Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže aplikovať moderné postupy cudzojazyčnej výučby a dokáže hodnotiť výstupy študentov v súlade s pedagogicko-psychologickými princípmi a s dôrazom na formatívne hodnotenie. Je schopný používať reflexiu, hodnotiť svoj výkon a následne zefektívňovať postupy, metódy a formy ktoré využíva v praxi (reflective teaching). Dokáže aktualizovať, modifikovať a prepájať obsah učiva v rámci medzipredmetových vzťahov a vytvoriť podmienky na rozvíjanie globálnych zručností žiakov. Získané kompetencie: Samostatne dokáže riešiť problémové situácie, ako aj odborné úlohy súvisiace s vytvorením podmienok pre cudzojazyčný učebný proces. Vie prevziať zodpovednosť za diferenciáciu vyučovacieho obsahu, ako aj postupov vo vyučovaní. Dokáže argumentačne podporiť vlastné rozhodnutia ohľadom výberu vyučovacích postupov a učebných materiálov. Dokáže realizovať pedagogický výskum a využiť získané dátá na kvalitatívnu modifikáciu cudzojazyčného vzdelávania.	
Stručná osnova predmetu: 1. Aktuálne trendy vo vyučovaní cudzích jazykov 2. Faktory vplývajúce na proces učenia sa cudzieho jazyka. Špecifická plánovania pre podporu vyšších kognitívnych procesov 3. Integrácia obsahu a jazyka, globálne vzdelávanie, globálne zručnosti.	

4. Rozvoj autonómie učiacich sa. Autonómnosť a orientácia na učiacich sa.
5. Formatívne hodnotenie, autentické hodnotenie, spätná väzba a jej význam.
6. Nemčina ako materinský jazyk, cudzí jazyk, druhý jazyk. Nemecká, rakúska a švajčiarska nemčina. Plurilingválne a plurikultúrne vzdelávanie.
7. E-learning. Špecifika interakcie, komunikácia v online prostredí.
8. Metódy vo vyučovaní nemeckého jazyka v historickom prehľade.
9. Gramatika v komunikatívnom vyučovaní.
10. Práca so slovnou zásobou v komunikatívnom vyučovaní.

Odporučaná literatúra:

BAUSCH, K.-R. – CHRIST, H. – KRUMM, H.-J.(Hrsg.): *Handbuch Fremdsprachenunterricht*. Tübingen, 2003.

BIMMEL, P. – KAST, B. – NEUNER, G.: *Deutschunterricht planen. Arbeit mit Lehrwerklektionen*. GI München Internationes, 2003.

BOHN, R.: *Probleme der Wortschatzarbeit*. GI München, 1999.

FUNK, H. – KOENIG, M.: *Grammatik lehren und lernen*. München: Langenscheidt, 1992.

HÄUSSERMANN, U. – PIEPHO, H.-E.: *Aufgaben-Handbuch*. München: iudicium verlag, 1996.

KOLEČÁNI LENČOVÁ, I. – DAŇOVÁ, M. 2010, *Celostná pedagogika vo výučbe cudzích jazykov: s praktickými ukážkami z vyučovania nemeckého jazyka*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied.

RAMPILLION, U.: *Aufgabentypologie zum autonomen Lernen*, Ismaning: Hueber, 2000.

STORCH, G., 1999, *Deutsch als Fremdsprache – Eine Didaktik*. München: Wilhelm Fink Verlag.

STRANOVSKÁ, E. 2014. *Lingvistický intervenčný program a kvalitatívny výskum*.-1. vyd. – Praha : VERBUM.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
nemecký a slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (100), samoštúdium (135), seminárna práca (50)

Hodnotenie predmetov:

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci:

doc. PhDr. Martina Kášová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IU/LDIDU	Názov predmetu: <i>Didaktika ukrajinského jazyka (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
<i>povinný predmet</i> <i>10 hodín prednáška/10 hodín seminár</i> <i>kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle)</i> <i>dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 10	
Odporeúcaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: skúška <i>Skúška je zameraná na preverenie vedomostí a schopností uvedených v časti výsledky vzdelávania. Schopnosť usúvzažniť získané vedomosti z didaktiky jazyka s témou vlastného výskumu sa preukáže v odbornom teste súvisiacom s dizertačnou prácou v rozsahu minimálne 7 strán.</i>	
Výsledky vzdelávania:	
Získané vedomosti: Absolvent predmetu vie vymedziť a interpretovať základné pojmy lingvodidaktiky a interkultúrnej didaktiky. Pozná stratégie rozvoja interkultúrnej kompetencie. Vie vymedziť súčasné koncepcie cudzojazyčného vzdelávania podľa typu kultúry. Disponuje vedomosťami z teórie lingvodidaktiky na úrovni potrebnej pre vedecko-výskumnú činnosť a uskutočnenie aplikovaného výskumu v rámci disciplíny. Dokáže vysvetliť rozdiely medzi deskriptívno-klasifikačným a komunikačno-poznávacím vyučovaním jazyka a charakterizovať podstatu komunikačno-poznávacieho modelu vyučovania ukrajinského jazyka a integrovaného modelu vyučovacej hodiny.	
Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže aplikovať získané vedomosti z lingvodidaktiky pri riešení odborných úloh. Používa moderné technológie a nástroje vyučovania cudzích jazykov. Využíva dosiahnuté výsledky výskumov domácej a zahraničnej lingvodidaktiky a teórie interkultúrnej komunikácie pri navrhovaní vyučovacieho procesu a učebných materiálov. Vytvára a využíva interdisciplinárne súvislosti pri riešení odborných úloh. Diskutuje o vybranej problematike, dokáže zaujať postoj a zdôvodniť svoje stanovisko a vysvetliť kultúrne a jazykovo-sociálne špecifiká výučby jazyka národnostnej menšiny.	
Získané kompetencie: Absolvent predmetu dokáže systematicky a kriticky analyzovať problematické situácie a vypracovať postup ich riešenia. Dokáže používať moderné komunikačné technológie v cudzom jazyku na akademické a profesionálne účely. Dokáže navrhnúť základný vzdelávací program a vytvoriť vedeckú a metodickú podporu pre jeho realizáciu. Je schopný používať súbor moderných výskumných metód na rozvíjanie teórie lingvodidaktiky v kontexte národného a zahraničného vzdelávania. Je schopný navrhnúť projekt výskumnej štúdie a ohodnotiť jej perspektívy z hľadiska súčasnej antropocentrickej paradigmy vzdelávania a jej koncepčných prístupov realizácie.	

Stručná osnova predmetu:

Obsah a štruktúra ukrajinského jazyka v pedagogických dokumentoch.

Štátny vzdelávací program.

Učebnice a učebné pomôcky z ukrajinského jazyka a literatúry pre základnú a strednú školu. Rámcový učebný plán. Didaktické zásady. Metódy vyučovania. Štruktúra hodiny. Typológie hodín.

Metodika vyučovania fonetiky a pravopisu.

Vyučovanie lexiky a frazeológie.

Didaktika vyučovania slovotvorby.

Didaktika vyučovania tvaroslovia.

Didaktika vyučovania syntaxe.

Mimoškolská práca z jazyka.

Odporučaná literatúra:

BABIJ, I., VILČYNSKA, T., HOLOVATA, L., 2017. *Pidhotovka včiteľa-filoloha u pedahohičnomu vyššomu navčačnomu zakladi*. Ternopil': FOP Osadca Ju

ČIŽMÁROVÁ, M., 2011. *Ukrajinský jazyk pre Slovákov*. Prešov: Filozofická fakulta PU.

ČIŽMÁROVÁ, M., 2006. *Námety na maturitné zadania z ukrajinského jazyka a literatúry*. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum

KOVALENKO, L., 2017. *Rozvytok profesijnoj kompetentnosti včiteľa ukrajinskoj movy ta literatúry v systeme pišľadypłomnoj osvity. Metodyčnyj posibnyk*. Sumy: Vydavnyctvo NIKO.

KOSTIV, O., SKOLOZDRA-ŠEPITKO, O., 2018. *Metodyka vykladaňa ukrajinskoj movy. Navčalno-metodyčnyj posibnyk dľa studentov ukrajinskoho viddileňa filoložičnogo fakultetu*. Lviv: Filoložičnyj fakultet

VOLKOVA, I., 2019. *Metodyčni rekomenaciji do kursu Metodyka vykladaňa ukrajinskoj movy u VNZ*. Melitopol': FO-P Odnoroh T.V.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

ukrajinský, slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 300 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (100), samoštúdium (135), seminárna práca (50)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Vyučujúci: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IAA/LDIVU	Názov predmetu: <i>Didaktika pre vysokoškolských učiteľov</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporečaný semester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3. stupeň	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: V priebehu semestra budú študentom zadané úlohy na vypracovanie a tie budú súčasťou priebežného hodnotenia: prezentácia témy (30%), vedenie diskusie (20%), vypracovanie projektu (20%). Záverečné hodnotenie: kolokviálna skúška (30%) Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku PU v Prešove.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent predmetu nadobudne prehľad o špecifikách vzdelávacieho procesu na vysokej škole a bude schopný uplatniť základné postupy v súlade s týmito špecifikami. Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná špecifika vyučovania na terciárnej úrovni a rozumie zásadám pre uplatnenie aktívneho a kooperatívneho učenia. Dokáže diagnostikovať potreby študentov a ovláda široký repertoár vyučovacích metód a postupov, ktorá dokáže využiť na dosahovanie cieľov. Je schopný zameriť na vyššie úrovne kognitívneho rozvoja a dokáže podporovať kritické myslenie študentov. Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže projektovať a realizovať výučbu v terciárnom vzdelávaní uplatňovaním moderných postupov. Je schopný uplatňovať reflexiu na vlastný pedagogický proces, vyhodnotiť efektivitu výučby, identifikovať problematické oblasti a navrhovať riešenia pre zvýšenie kvality. Získané kompetencie: Absolvent predmetu je schopný vnímať svoj profesijný rast a prijať rozhodnutia, ktorými sa dokáže kvalitatívne posúvať. Je schopný nájsť podporu pre svoj rozvoj v rámci odbornej komunity a tiež poskytnúť podporu kolegom v rámci vzájomnej spolupráce. Je schopný argumentačne zdôvodniť vlastné vyučovacie postupy a na základe kritického štúdia odbornej literatúry identifikovať vhodné inovácie založené na výskume.	
Stručná osnova predmetu: <i>Formy a metódy výučby na vysokej škole (prednáška, seminár, prezentácie, diskusie, skupinové vyučovanie, aktívne učenie, kooperatívne vyučovanie, riešenie projektov, riešenie problémov, simulácie v jazykovom vzdelávaní na VŠ). Manažovanie vzdelávacieho procesu na VŠ (formulovanie cieľov predmetu, formulovanie získaných spôsobilostí, hodnotiace procesy a ich zákonitosti, špecifika vzdelávania dospelých a didaktické postupy, výučba v cudzom jazyku, spätná väzba – možnosti jej získavania a jej význam).</i>	

Podpora autonómneho učenia sa na VŠ (ciele, postupy, význam autonómneho učenia sa) Využitie online vzdelávania na VŠ (metódy, možnosti a postupy, psychologické aspekty dištančného vzdelávania, didaktické zásady pre online vzdelávanie, úloha učiteľa, úloha študenta, typológia učebných úloh, príprava učebných textov a úloh pre dištančné vzdelávanie, etika využívania učebných zdrojov, testovanie v on-line kurzoch).

Odporučaná literatúra:

- ČAPEK, R., 2015, *Moderní didaktika: Lexikon výukových a hodnotících metod*. Grada
KING, H., 2022, *Developing Expertise for Teaching in Higher Education: Practical Ideas for Professional Learning and Development*. Routledge.
NELEŠOVSKÁ, A., 2005, *Pedagogická komunikace v teorii a praxi*. Grada Publishing
PÍŠOVÁ, M. a kol., 2013, *Učiteľ expert: jeho charakteristiky a determinanty profesného rozvoje*. Masarykova univerzita, Brno
PODLAHOVÁ, L. a kol., 2012, *Didaktika pro vysokoškolské učitele*. Grada
ROLÍKOVÁ, J., VEJVODOVÁ, L., 2012, *Vyučovací metody na vysoké škole*. Grada Publishing
SLAVÍK, M. a kol., 2012, *Vysokoškolská pedagogika*. Grada
STRAKOVÁ, Z. (ed.), 2016, *How to Teach in Higher Education: selected chapters*. Prešovská univerzita, Prešov
STARÝ, K. a kol., 2008, *Učitelé učitelů*. Portál
ŠKODA, J., DOULÍK, P., 2011, *Psychodidaktika*. Grada Publishing
ZORMANOVÁ, L., 2012, *Výukové metody v pedagogice*. Grada

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (45), samoštúdium (50), seminárna práca (40)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
100%	-	-	-	-	-

Vyučujúci: prof. Zuzana Straková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LLGDS	Názov predmetu: <i>Lingvoodidaktika</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>predmet dizertačnej skúšky povinný predmet</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester štúdia: 4. – 5. podľa IŠP	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce.</i> <i>Hodnotenie: A: 1,00 – 1,24, B: 1,25 – 1,74, C: 1,75 – 2,24, D: 2,25 – 2,74, E: 2,75 – 3,00, FX: 3,01 – a vyššie.</i> <i>Doktorand sa prihlásuje na dizertačnú skúšku, ak získal kredity za všetky predmety študijnej časti určené v jeho individuálnom študijnom pláne a odovzdal písomnú prácu na dizertačnú skúšku. Termín dizertačnej skúšky určuje predseda odborovej komisie. Dizertačná skúška pozostáva z časti, ktorú tvorí rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, a z časti, v ktorej má doktorand preukázať teoretické vedomosti v predmetoch dizertačnej skúšky. Zoznam predmetov dizertačnej skúšky určuje dekan na základe akreditačného spisu. O vykonaní a výsledku dizertačnej skúšky vydá pracovisko uskutočňujúce doktorandský študijný program doktorandovi písomné osvedčenie. Doktorand, ktorý na skúške neprospehl (FX), môže skúšku opakovať len raz, a to najskôr po uplynutí troch mesiacov. Opakovaný neúspech na dizertačnej skúške je dôvodom na vylúčenie z doktoranského štúdia.</i> <i>Ďalšie podmienky dizertačnej skúšky upravuje Študijný poriadok PU v Prešove čl. 38 (Tretia časť Štúdium v doktoranskom študijnom programe).</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť rozdiely medzi rozličnými koncepciami vzdelávania a výučbou materinského jazyka, cudzích jazykov a jazyka národnostnej menšiny; - vysvetliť podstatu osvojovania si jazykovej a komunikačnej kompetencie; - vysvetliť vzťah medzi osvojovaním si jazyka a učením sa jazyka; - vysvetliť vzťah medzi prístupmi vo výskume jazyka a didaktickou transformáciou poznatkov; - aplikovať poznatky z predmetu vo vlastnom lingvooduktickom výskume.	
Stručná osnova predmetu: <i>Lingvoodidaktika a kognitívna paradigma. Jazyk a kognícia. Osvojovanie si jazyka, jazyková a komunikačná kompetencia. Hlavné teoretické prístupy k výkladu procesu učenia sa jazyka. Mechanizmy percepcie reči (úvahy o jazykovom procesore, spracovanie sémantickej a syntatickej informácie, spracovanie textu, pamäťové funkcie).</i>	

Jazyková produkcia (štyri komunikačné činnosti: produkcia písaného a hovoreného textu, percepcia čítaného a počúvaného textu).

Myšlienkové procesy a vyučovanie jazyka. Medzinárodné štúdie o čitateľskej gramotnosti. Výučba jazyka v kultúrnom kontexte.

Systémový, komunikačný, kognitívny, sociolingvistický, psycholingvistický, pragmalingvistický a lingvokulturologický výskum jazyka a didaktická transformácia vo výučbe materinského jazyka, cudzieho jazyka a jazyka národnostnej menšiny.

Odporeúčaná literatúra:

FISHER, R.: *Učíme děti myslit a učit sa*. Praha: Portál 1997. 172 s.

GAVORA, P.: *Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka*. Bratislava: Enigma 2008.

KESSELOVÁ, J.: *Porozumenie textu ako znovažený lingvo-didaktický problém. Slovo o slove*.

Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity. Prešov, Pedagogická fakulta, roč. 11, s. 62 – 72.

KOVALČÍKOVÁ, I. a kol.: *Diagnostika a stimulácia kognitívnych a exekutívnych funkcií žiaka v mladšom školskom veku*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2015.

LIPTÁKOVÁ, L.: *Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2015.

PALENČÁROVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. – KESSELOVÁ, J.: *Učíme slovenčinu – komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo 2003. 240 s.

STERNBERG, J.R.: *Kognitívni psychologie*. Praha: Portál, 2002.

STEPÁNÍK, S., – CHVÁL, M.: *Konstruktivismus jako cesta ke zlepšování výsledku vzdelávání v českém jazyce. / Does constructivism offer a way to improve the results of czech language teaching?* Studia Paedagogica, 2016, 21(1), 35-56. doi:<http://dx.doi.org/10.5817/SP2016-1-3>

ŠEBESTA, K.: *Od jazyka ke komunikaci. Didaktika českého jazyka a komunikační výchova*. 2. revidované vydání. Praha: Karolinum 2005.

Teaching and Learning Terminology: New Strategies and Methods. Ed.: Alcina, Amparo. Amsterdam, NL: John Benjamins Publishing Company, 2011.

TULASIEWICZ, W. – ADAMS, A. (eds.). *Teaching the Mother Tongue in a Multilingual Europe (1)*. London, GB: Continuum, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín – samoštúdium a konzultácie (150)

A	B	C	D	E	FX
100%	0	0	0	0	0

Hodnotenie predmetov: Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci:

prof. Zuzana Straková, PhD.

skúšobná komisia schválená Vedeckou radou FF PU

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: *prof. Zuzana Straková, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LMETD	Názov predmetu: Metodológia výskumu v odborovej didaktike
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>predmet dizertačnej skúšky povinne voliteľný predmet</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 4. – 6. (podľa IŠP)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet dizertačnej skúšky. Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce. Hodnotenie: A: 1,00 – 1,24, B: 1,25 – 1,74, C: 1,75 – 2,24, D: 2,25 – 2,74, E: 2,75 – 3,00, FX: 3,01 – a vyššie. Doktorand sa prihlásuje na dizertačnú skúšku, ak získal kredity za všetky predmety študijnej časti určené v jeho individuálnom študijnom pláne a odovzdal písomnú prácu na dizertačnú skúšku. Termín dizertačnej skúšky určuje predseda odborovej komisie. Dizertačná skúška pozostáva z časti, ktorú tvorí rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, a z časti, v ktorej má doktorand preukázať teoretické vedomosti v predmetoch dizertačnej skúšky. Zoznam predmetov dizertačnej skúšky určuje dekan na základe akreditačného spisu. O vykonaní a výsledku dizertačnej skúšky vydá pracovisko uskutočňujúce doktorandský študijný program doktorandovi písomné osvedčenie. Doktorand, ktorý na skúške neprospel (FX), môže skúšku opakovať len raz, a to najskôr po uplynutí troch mesiacov. Opakovaný neúspech na dizertačnej skúške je dôvodom na vylúčenie z doktoranského štúdia. Ďalšie podmienky dizertačnej skúšky upravuje Študijný poriadok PU v Prešove čl. 38 (Tretia časť Štúdium v doktoranskom študijnom programe).</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvovaním predmetu štátnej skúšky študent preukazuje dosiahnutie cieľov jednotlivých predmetov študijnej časti študijného programu s presahom do spôsobilosti dávať informácie, vedomosti do súvisu, formulovať výskumné problémy, analyticky pristupovať k parciálnym problémom, dedukovať hrozby a slabé stránky realizovaného výskumu, dizajnovať potenciálne riešenia, aplikovaním syntézy vyvodzovať závery parciálnych výsledkov, tvoriť a kriticky navrhovať riešenia a plánovať ďalšie výskumné projekty, úlohy. Prezentuje svoju pripravenosť opísať špecifiká jednotlivých výskumných metód, zdôvodňovať svoje postupy a interpretovať získané dátá.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Koncepcia metodológie vied o výchove. Vedecký výskum, výskumná metóda, vedecký fakt. Druhy edukačného výskumu. Fázy výskumného procesu. Typy výskumných problémov v pedagogickom výskume. Výskumné hypotézy.</i>	

Druhy výberov v pedagogickom výskume.

Objektivita, validita a reliabilita výskumu.

Kvantitatívne a kvalitatívne metódy edukačného výskumu.

Základné pojmy deskriptívnej induktívnej štatistiky využívané v pedagogickom výskume.

Odporučaná literatúra:

DARÁK, M. – KRAJČOVÁ, N. 1995. *Empirický výskum v pedagogike*. Prešov: Manacon, 1995.

DÖRNYEI, Z. 2007. *Research methods in applied linguistics: Quantitative, qualitative, and mixed methodologies*. Oxford: New York, NY: Oxford University Press

GAVORA, P. 1997. *ABC pozorovania vyučovania*. Prešov: MC.

GAVORA, P. 2007. *Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského.

GAVORA, P. 2008. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského.

GAVORA, P. a kol. 2010. *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na:

<http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978–80–223–2951–4.

MACKEY, A. - GASS, S. 2016. *Second Language Research: Methodology and Design*. Routledge

McKINLEY, J., & ROSE, H. (Eds.). 2020. *The Routledge handbook of research methods in applied linguistics*. Routledge

PLONSKY, L. (ed.) 2015. *Advancing Quantitative Methods in Second Language Research*. Routledge.

SILVERMAN, D. 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava: Ikar.

STRAUSS, A. – CORBINOVÁ, J. 1999. *Základy kvalitatívneho výskumu*. Brno: Abert.

ŠVAŘÍČEK, R. – ŠEĎOVÁ, K. 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Brno: Paido.

ŠVEC, Š. a kol. 1998. *Metodológia vied o výchove*. Bratislava: IRIS 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický (resp. iný svetový jazyk)

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín – samoštúdium a konzultácie (150)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci:

prof. Z. Straková, PhD.

skúšobná komisia schválená Vedeckou radou FF PU

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LODZP	Názov predmetu: <i>Obhajoba dizertačnej práce</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>povinný predmet predmet štátnej skúšky</i>	
Počet kreditov: 40	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 8. – 10. (podľa IŠP)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Doktorand môže podať žiadosť o povolenie obhajoby dizertačnej práce dekanovi, ak úspešne absolvoval dizertačnú skúšku a získal najmenej 210 kreditov. Náležitosti dizertačnej práce a jej obhajoby sú dokumentované v Študijnom poriadku PU v článkoch 39 až 43.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Všeobecné ustanovenia, základné pojmy, charakteristiku a formálnu úpravu záverečných prác, etiku a techniku citovania a bibliografických odkazov, štruktúru práce, jej odovzdávanie, kontrolu originality a sprístupňovanie, pôsobnosť univerzity, jej súčasťi a pôsobnosť autora záverečnej práce obsahuje Smernica o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovanie platná a účinná od dňa 18. 01. 2019 (čl. 1 – 10).</i>	
Študent po absolvovaní predmetu bude mať spôsobilosť: <ul style="list-style-type: none"> • v kognitívnej oblasti študent dokáže: samostatne a tvorivo využívať odborné pramene, analyzovať a hodnotiť doterajší stav riešenej problematiky vo svojom odbore, syntetizovať a aplikovať nadobudnuté teoretické poznatky v praktickej edukačnej činnosti, adekvátne voliť výskumné postupy a funkčne ich aplikovať, • v afektívnej oblasti študent dokáže: prezentovať a obhajovať svoje odborné stanovisko k problémom edukačnej práce a hľadať spôsoby ich riešenia,<ul style="list-style-type: none"> • v psychomotorickej oblasti študent dokáže: prejaviť svoju jazykovú a odbornú kultúru a vlastný postoj k odborným problémom svojho štúdia.	
Stručná osnova predmetu: <i>Dizertačná práca má charakter vedeckej monografie. Obsahuje spravidla:</i> <ul style="list-style-type: none"> - teoretický úvod, analyzujúci aktuálny stav vedeckého poznania v danej oblasti, - charakteristiku cieľov, - opis použitých postupov a metód, - dosiahnuté výsledky, - ich hodnotenie, - diskusie, - záver, - zoznam použitej literatúry.	
Odporeúčaná literatúra: <i>Podľa literatúry určenej individuálnym študijným plánom doktoranda.</i>	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: samostatná domáca príprava, individuálne konzultácie (1200)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: prof. Zuzana Straková, PhD., skúšobná komisia schválená Vedeckou radou FF PU

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LPPDS	Názov predmetu: Písomná práca k dizertačnej skúške
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>predmet dizertačnej skúšky povinný predmet</i>	
Počet kreditov: 20	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 4. – 5. podľa IŠP	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet dizertačnej skúšky. Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce. Hodnotenie: A: 1,00 – 1,24, B: 1,25 – 1,74, C: 1,75 – 2,24, D: 2,25 – 2,74, E: 2,75 – 3,00, FX: 3,01 – a vyššie. Doktorand sa prihlásuje na dizertačnú skúšku, ak získal kredity za všetky predmety študijnej časti určené v jeho individuálnom študijnom pláne a odovzdal písomnú prácu na dizertačnú skúšku. Termín dizertačnej skúšky určuje predseda odborovej komisie. Dizertačná skúška pozostáva z časti, ktorú tvorí rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, a z časti, v ktorej má doktorand preukázať teoretické vedomosti v predmetoch dizertačnej skúšky. Na písomnú prácu k dizertačnej skúške vypracuje posudok oponent. Oponentom písomnej práce k dizertačnej skúške môže byť len odborník s vedecko-pedagogickým alebo umelecko-pedagogickým titulom docent alebo profesor, alebo odborník s akademickým titulom PhD. alebo starším ekvivalentom, alebo vedeckou hodnosťou DrSc., ktorý nepôsobí na pracovisku doktoranda a nemá s ním spoločné publikácie. O vykonaní a výsledku dizertačnej skúšky vydá pracovisko uskutočňujúce doktorandský študijný program doktorandovi písomné osvedčenie. Doktorand, ktorý na skúške neprospehl (FX), môže skúšku opakovať len raz, a to najskôr po uplynutí troch mesiacov. Opakovaný neúspech na dizertačnej skúške je dôvodom na vylúčenie z doktoranského štúdia. Ďalšie podmienky dizertačnej skúšky upravuje Študijný poriadok PU v Prešove čl. 38 (Tretia časť Štúdium v doktoranskom študijnom programe).</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Doktorand preukazuje schopnosť usúvzaťať poznatky zo štúdia lingvoodidaktiky, metodológie výskumu, cudzieho jazyka a širšieho filozofického, psychologického a socio-kultúrneho poznatkového zázemia vo vlastnom výskume.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Písomnú prácu k dizertačnej skúške tvorí prehľad súčasného stavu poznatkov o danej téme, vlastný teoretický prínos doktoranda, analýza metodického prístupu riešenia danej problematiky a projekt dizertačnej práce.</i>	
Odporeúčaná literatúra: <i>Podľa literatúry určenej individuálnym študijným plánom doktoranda.</i>	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický, ruský, nemecký, ukrajinský – podľa IŠP

Poznámky: časová záťaž študenta: samostatná domáca príprava, individuálne konzultácie (600)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: prof. Zuzana Straková, PhD., školitelia dizertačných prác

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IGE /LCJNJ	Názov predmetu: Cudzí jazyk v akademickom diskurze - nemecký
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinno voliteľný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie, prípadové štúdie</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 – 90 %: vynikajúce A (výborne) = 1 89,99 – 80 %: nadpriemerné B (veľmi dobre) = 1,5 79,99 – 70 %: priemerné C (dobre) = 2 69,99 – 60 %: priateľné D (uspokojivo) = 2,5 59,99 – 50 %: spĺňajúce minimálne kritériá E (dostatočne) = 3 49,99 – 0 %: nespĺňajúce minimálne kritériá FX (nedostatočne)	
Záverečné hodnotenie tvorí:	
Písomná skúška: <ul style="list-style-type: none"> • Spracovanie a prezentovanie náčrtu vlastnej dizertačnej práce cca 500-600 slov (35 %) • Štruktúrovaný životopis - Curriculum Vitae (Europass) (5 %) • Resumé z naštudovanej relevantnej odbornej literatúry (20 %)	
Ústna skúška – na témy: <ul style="list-style-type: none"> • Vlastná vedecká práca a odborná literatúra • Spolupráca s inými odbormi a organizáciami • Publikáčná činnosť a konferenčné vystúpenia	
Hodnotenie: 60 % spracovanie predpísaných písomných materiálov a prezentácia projektu práce 40 % ústna skúška	
Záverečné hodnotenie: Účasť na seminároch je povinná. (Akceptácia písomného ospravedlnenia). Písomne vypracovať 1 prácu na zadanú tému zameranú na analýzu a vlastné stanovisko k určenému problému, 1 prezentácia v PPT, resp. Prezi (v práci sú hodnotené: analyticko-syntetické myšlienkové pochody študenta, kritický prístup študenta k danej problematike, argumentačná a prezenčná schopnosť).	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná jazykové kompetencie cudzieho jazyka na všetkých úrovniach. Rozumie relevantnej literatúre v nemeckom jazyku, ktorá je potrebná pre jeho prácu. Disponuje informáciami o kritériách efektívnej prezentácie a konštruktívnej kritiky jazykových prejavov podľa najnovších komunikačných kritérií a teórií.	

Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže primerane reagovať na inter/multikultúrne kontextové jazykové podnety. Je schopný prezentovať svoju prácu podľa kritérií rečovej komunikácie s využitím najnovšej technológie. Jeho jazykové zručnosti budú korešpondovať s úrovňou B2 slovom a písmom vo všetkých zručnostiach jazyka: počúvanie, rozprávanie, čítanie a písanie. Rozvíja svoje kritické jazykové myslenie, kritické analýzy a selekcia z informačnej redundancie.

Získané kompetencie: Má primerané sociolingvistické kompetencie na úrovni B2 (podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) na prezentovanie, nielen seba v bežných situáciách, ale aj výsledkov vlastnej akademickej práce.

Dosiahne pragmatické kompetencie, pomocou ktorých bude schopný zmysluplnnej interakcie v rôznych situáciach súvisiacich s jeho odbornou profiláciou.

V kognitívnej oblasti študent dokáže:

- ovládať pojmy a základnú terminológiu kritického myslenia
- mať prehľad o strategiách a metódach percepcie jazykových prejavov
- ovládať techniku organizáciu jazykového prejavu a aplikovať jeho zásady a etiku prejavu
- ovládať analýzu publika
- sebkriticky zhodnotiť svoj prejav
- integrovať relevantné informácie a zdroje do jazykového prejavu podľa stanovených zásad
- na základe praktických cvičení bude ovládať techniky zvládnutia stresu

V afektívnej oblasti študent dokáže:

- rešpektovať zásady jazykového prejavu v multikultúrnom priestore
- konštruovať rôzne typy prejavov a na základe skúsenosti, vedieť primerane zhodnotiť prejavy iných, atď.
- prejaviť sebareflexiu a sebkritiku

V psychomotorickej oblasti študent:

- bude schopný spracovať relevantné zdroje a prostredníctvom myšlienkových máp, V-schémy, a pod. osvojí si prácu s internetom a technikou na prezentácie prejavov (napr. Prezi, PPT a pod.)

Stručná osnova predmetu:

Obsahovým zameraním sú hlavne špecifika odborného písomného prejavu v nemčine, techniky písomného prejavu, ich štruktúrovanosť (kritéria a požiadavky na písanie abstraktov, resumé, konferenčných príspevkov, dizertačnej práce a pod.)

1. Štruktúrovaný životopis - CV (europass).
2. Techniky ústneho prejavu (organizácia a štruktúra, využívanie a podpora informácií relevantnými zdrojmi podľa zásad akademickej etiky, efektívne tranzície medzi jednotlivými časťami prejavu)
3. Čítanie s porozumením a preklad populárno-náučných a odborných textov.
4. Rozvoj lexiky s orientáciou na odbornú zameranosť.
5. Ústna a písomná prezentácia obsahu, metód a foriem vlastnej vedecko-výskumnej práce.
6. Odborná a spoločenská konverzácia na rôzne témy (pracovisko, pracovná náplň, štúdium/študijný pobyt).
7. Prezentácia preštudovanej odbornej literatúry, informácia o dizertačnej práci (špecifikácia názvu, výber témy, ciele a metódy práce, vlastný výskum, závery, prínos, odborná spolupráca).

Odporučaná literatúra:

BUCHNER, P., 2015. *Deutsch als Fremdsprache. Campus Deutsch. Schreiben*. München: Hueber Verlag. ISBN 978-3-19-101003-4.

GÖTZ, D., HAENSCH, G., WELLMANN, H., 2010. *Langenscheidt Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt. ISBN 978-3-468-49042-2.

GRAEFEN, G., MOLL, M., 2011. *Wissenschaftssprache Deutsch: lesen – verstehen – schreiben. Ein Lehr- und Arbeitsbuch*. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag. ISBN 978-3-631-60948-4.

HASENKAMP, G., 2002. *Leselandschaft 1, Deutsch als Fremdsprache (Lesestrategie, Argumentation, Schreibkompetenz)*. Ismaning: Max Hueber Verlag. ISBN 3-19-007235-3.

RUG, W., TOMASZEWSKI, A., 2009. *Grammatik mit Sinn und Verstand.. Stuttgart: Klett Edition Deutsch*. ISBN 978-3-12-675422-4.

WERDER, L. von, 1993: *Lehrbuch des wissenschaftlichen Schreibens*. Berlin: Schibri-Verlag.

Mittelpunkt B2/C1, 2010. *Intensivtrainer schriftlicher und mündlicher Ausdruck. Textsorten für Studium und Beruf*. Stuttgart: Klettverlag.
www.studium-und-pc.de/powerpoint
<https://www.europass-info.de>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

nemecký a slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín - kombinované štúdium (15), príprava na semináre (75), samostudium (40), seminárna práca (20)

Hodnotenie predmetov:

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci:

doc. PhDr. Martina Kášová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IRU /LCJRJ	Názov predmetu: <i>Cudzí jazyk v akademickom diskurze – ruský</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 10/10 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie, prípadové štúdie	
Počet kreditov: 5	
Odporeúčaný semester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Účasť na seminároch je povinná. Akceptácia písomného ospravedlnenia. Hodnotenie pozostáva z písomnej (portólio) (60%) a ústnej (40%) časti: I. Portfólio: <ul style="list-style-type: none"> • Vypracovaný náčrt vlastnej dizertačnej práce v rozsahu 600-800 slov (35 %) • Štruktúrovaný životopis Curriculum Vitae (Europass) (5 %) • Resume (cca 3 strany) z naštudovanej relevantnej odbornej literatúry (10 prameňov) (20 %) II. Ústna časť: kolokvium. Témy: vlastná vedecká práca a odborná literatúra, vedecké publikácie na tému dizertačnej práce. Hodnotenie: 60 % spracovanie predpisanych písomných materiálov a prezentácia projektu práce 40 % ústna skúška Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90%, na získanie hodnotenia B 80%, na hodnotenie C najmenej 70%, na hodnotenie D 60%, na hodnotenie E najmenej 50%. Študent, ktorý získa menej ako 50%, bude hodnotený klasifikačným stupňom Fx.	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Získa informácie o kritériách efektívnej prezentácie a konštruktívnej kritiky jazykových prejavov podľa najnovších komunikačných kritérií a teórií. Ovláda techniku organizácie odborného jazykového prejavu v ústnej i písomnej podobe. Získané zručnosti: V aplikačnej rovine dokáže uplatniť nadobudnuté poznatky v ruskom jazyku na rôznych stupňoch a fórách (napr. konferencie a pod.). Je schopný prezentovať svoju prácu podľa kritérií rečovej komunikácie s využitím najnovšej technológie. Dokáže primerane reagovať na inter/multikultúrne kontextové jazykové podnety. Získané kompetencie: Získa všeobecné komunikačné jazykové kompetencie, na základe ktorých je schopný prezentovať svoju prácu, výsledky svojho skúmania a demonštrovať znalosť relevantnej literatúry v ruskom jazyku. Jeho jazykové kompetencie budú korešpondovať s úrovňou B2 slovom a písmom vo všetkých zručnostiach jazyka: počúvanie,	

rozprávanie, čítanie a písanie. Získa primerané sociolingvistické kompetencie na úrovni B2 (podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) na prezentovanie, nielen seba v bežných situáciach, ale aj výsledkov vlastnej akademickej práce. Rozvinie pragmatické kompetencie, pomocou ktorých bude schopný zmysluplnnej interakcie v rôznych situáciach súvisiacich s jeho odbornou profiláciou.

Stručná osnova predmetu:

- Špecifika písomného akademického prejavu v ruštine, techniky písomného prejavu, kritéria a požiadavky na písanie abstraktov, resumé, konferenčných príspevkov, dizertačnej práce a pod.
- Štruktúrovaný životopis – CV (europass).
- Techniky ústneho akademického prejavu: organizácia a štruktúra, využívanie a podpora informácií relevantnými zdrojmi podľa zásad akademickej etiky.
- Čítanie s porozumením a preklad populárno-náučných a odborných textov.
- Rozvoj lexiky s orientáciou na odbornú zameranosť.
- Ústna a písomná prezentácia obsahu, metód a foriem vlastnej vedecko-výskumnej práce.
- Odborná a spoločenská konverzácia na rôzne témy (pracovisko, pracovná náplň, štúdium/študijný pobyt).
- Prezentácia preštudovanej odbornej literatúry, informácia o dizertačnej práci (špecifikácia názvu, výber témy, ciele a metódy práce, vlastný výskum, závery, prínos, odborná spolupráca).

Odporučaná literatúra:

ALEXANDROVA, A.S., LARIOCHINA, T.I., MELENTJEVA, I.U. 2002. *Russkij jazyk kak inostrannyj*. Moskva: Nauka.
BAJACHMETOVA, A.A., DUSENBINA, M.Ž. 2019. *Akademičeskoje pismo. Jazyk i stil'*. Kostonaj: KGU imeni A- Bajtursynova.
CSIRIKOVÁ, M., VYSLOUŽILOVÁ, E., 2002. *Rušina v praxi*. Praha: LEDA.
HANUSOVÁ, Z., JORDAN, R.R., 1999. *Academic Writing Course*, London: Longman.
MEŠKO, D., D. KATUŠČÁK a kolektív. 2004. *Akademická príručka*, Martin: Osveta.
VINOKUR, G.O. 2000. *Vvedenie v izučenie filologičeskich nauk*. Moskva: Labirint.
USKOVA, O.A., TRUŠINA, L.B. 2002. *Russkij jazyk delovogo obščenija*. Moskva.
SOKOLOVÁ, J., HRČKOVÁ, M. 2007. *Leksičeskaja osnova russkogo jazyka*. Nitra: FF UKF.
SWALES, J. a B. C. FEAK, 1994. *Academic Writing for Graduate Students. A Course for Nonnative Speakers of English*. Michigan: Ann Arbor.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: ruský jazyk

Poznámky: Časová záťaž študenta: 150 hodín;

Kombinované (prezenčné štúdium) (15 hod.), samostudium teoretických podkladov (25 hod.), krátka písomná práca na zadanú tému zameranú na analýzu a vyjadrenie vlastného stanoviska k určenému problému (15 hod.), príprava prezentácie v PPT (15 hod.), príprava písomných podkladov na skúšku (50 hod.), príprava na ústnu skúšku (30 hod.).

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	B	C	D	E	FX
100%	0%	0%	0%	0%	25%

Vyučujúci: doc. Mgr. Anna Petríková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IRU/LLDIK	Názov predmetu: <i>Lingvoodidaktika v interkultúrnych súvislostiach</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2. – 4. (podľa IŠP)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na seminároch pri riešení čiastkových úloh podľa plánu seminárov • seminárna práca <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i> Získané vedomosti: Vysvetliť interkultúrne súvislosti pri vyučovaní materinského/cudzieho jazyka; vymedziť vzťah jazyka, kultúry a výučby jazyka/jazykov; zadefinovať pojem antropocentrizmus, jazykový obraz sveta a vysvetliť jeho povahu a vlastnosti. Získané zručnosti: exemplifikovať vzťah jazyka a myslenia z univerzalistického a relativistického hľadiska; aplikovať poznatky z lingvokulturologie vo vlastnom lingvooduktickom výskume. Získané kompetencie: Viesť diskusiu na témy z predmetnej oblasti lingvokulturologie; vyhľadávať, spracúvať a analyzovať odborné informácie z oblasti kognitívnej lingvistiky a etnolingvistiky; autonómne kriticky a reálne myslieť a rozhodovať sa pri riešení teoretických a praktických problémov, spojených s výskumom jazyka a kultúry.	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Interkultúrne súvislosti pri vyučovaní cudzieho jazyka. Obsah, objekt, predmet. Širšie a užší chápanie pojmu interkultúrna komunikácia.</i> • <i>Vzťah kultúry a jazyka. Jazyk ako hlavný ukazovateľ etnokultúry.</i> • <i>Nové filologické disciplíny (lingvokulturoológia, kognitívna lingvistika, etnolingvistika).</i> • <i>Vytváranie jazykového obrazu sveta cez reprezentačné jazykové jednotky.</i> • <i>Asociačné testy ako dôležitý interkultúrny kognitívny zdroj.</i> • <i>Koncept ako „slovo ponorené do etnokultúry“. Konceptualizácia jazyka a jeho konceptosféra.</i> • <i>Precedentné fenomény v jednotlivých kultúrach.</i> • <i>Antropocentrizmus pri skúmaní cudzojazyčného prostredia. Precedentné mená.</i> • <i>Jazykové ukazovatele národnej mentality.</i> • <i>Interkultúrny základ metaforizácie jazyka.</i> • <i>Hľadanie hodnôt v jazyku. Univerzalizmus hodnôt a ich etnokultúrne podoby.</i>	

Odporučaná literatúra:

- ALEFIRENKO, N.F. 2010. *Lingvokulturologija. Cennostno-smyslovoje prostranstvo jazyka*. Moskva: Flinta – Nauka.
- ČUDINOV, A.P. 2007. *Političeskaja lingvistika*. Moskva: Flinta – Nauka.
- DOLNÍK, J. 2010. *Jazyk – človek – kultúra*. Bratislava: Kalligram.
- FASMER, V. 2004. *Etimologičeskij slovar russkovo jazyka*. Moskva: Astrel.
- GAČEV, G. 1995. *Nacional'nyje obrazy mira*: Kosmo. Psycho. Logos. Moskva: Progress – Kul'tura.
- GERD, A.S. 2001. *Vvedenije v etnolingvistiku*. Sankt-Peterburg: Izdateľstvo S-Petrburgskovo universiteta.
- CHROLENKO, A.T. 2005. *Osnovy lingvokulturologiji*. Moskva: Flinta – Nauka.
- KOLLÁROVÁ, E. 2007. *Russkije kul'turnye issledovanija*. Banksá Bystrica: FHV UMB.
- KOLŠANSKIJ, G.V. 2008. *Objektivnaja kartina mira v poznaniji i v jazyke*. Moskva: KomKniga .
- SIPKO, J. 2014. *Fragmenty jazykovoj kartiny Rossii v Slovакiji*. Lambert Academic Publishing.
- SIPKO, J. *Lingvokulturnye kody russkovo smecha*. Prešov: FF PU 2015.
- SIPKO, J. 2011. *Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokulturologie*. Prešov: FF PU .
- SIPKO, J. 2017. *Lingvokulturologia našej doby*. Prešov, FF PU.
- VOROBOJV, V.V. 1997. *Lingvokulturologija. Teorija i metody*. Moskva.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: ruský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (5), príprava na semináre (55), samoštúdium (80), seminárna práca (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	B	C	D	E	FX
100%	0	0	0	0	0

Vyučujúci: prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IFI/LJSYM	Názov predmetu: <i>Jazyk ako symbolická forma</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Druh vzdelávacích činností: Prednáška Rozsah vzdelávacích činností: 5/5 Metóda vzdelávacích činností: kombinovaná (prezenčná, MS Teams) dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporučaný semester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Priebežné hodnotenie</i> - aktívna účasť, vypracovanie písomnej práce na jednu z tém určených vyučujúcim. Cieľom práce je preukázať schopnosť vymedziť problematiku, komparovať, posúdiť a navrhnuť riešenie problematiky, pričom sa predpokladá samostatná práca pri voľbe metodológie, prístupe aj spôsobe riešenia. <i>Klasifikácia:</i> A: 100,00 – 90,00 % B: 89,99 – 80,00 % C: 79,99 – 70,00 % D: 69,99 – 60,00 % E: 59,99 – 50,00 % FX: 49,99 a menej %	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu študent dokáže: Získané vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať Cassirerovu filozofiu symbolických foriem • rozpoznávať symbolické formy a ich význam pre filozofiu kultúry a antropológiu • definovať základy v problematike semiózy, semiotiky a semiotickej antropológii Získané zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • vlastnými slovami vysvetliť povahu, význam a obsah symbolizácie v Cassirerovej teórii • určiť vzťahy medzi jednotlivými symbolickými formami • zhodnotiť a chápať kultúru prostredníctvom filozofie symbolických foriem • interpretovať vlastnú kultúru prostredníctvom filozofie symbolických foriem	

Získané kompetencie:

- využívať informácie pri formulovaní záverov
- chápať komplexnosť vzájomných vzťahov v jazyku
- aktívne diskutovať a primerane prezentovať svoj názor v písomnej aj ústnej podobe

Stručná osnova predmetu:

Symbol – kľúč k podstate človeka

Jazyk ako symbolická forma

Človek a kultúra

Mýtus a náboženstvo ako symbolické formy

Jazyk – umenie – veda

Definícia človeka v kategóriách kultúry

Odporučaná literatúra:**Pramenná literatúra:**

CASSIRER, E., 1996a. *Filosofie symbolických forem I.* Praha: Oikoumenh.

CASSIRER, E., 1996b. *Filosofie symbolických forem II.* Praha: Oikoumenh.

Interpretačná literatúra:

MACO, R., 2001. K pojmu symbolickej formy u E. Cassirera. In: *Filozofia* (56), 1, s. 25-41.

KYSLAN, P., 2020. *Filozofia kultúry I.* Prešov: FF PU.

TYLER FRIEDMAN, J. a S. Luft, eds. 2015. *The Philosophy of Ernst Cassirer.* Berlin/Boston: De Gruyter.

PROFANT, M., 2011. *Myslet uprostred dějin: K pojetí dějin a dějinnosti ve filosofii symbolických forem Ernsta Cassirera.* Praha: Epochá.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk, anglický jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (50), portfólio s prezentáciami (40)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0%	0%	0%	0%	0%	0%

Vyučujúci: doc. Mgr. Peter Kyslan, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IRU/LAPJA	Názov predmetu: Aplikovaná jazykoveda
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinno voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 4.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>seminárna práca, ústna prezentácia práce, priebežné hodnotenie</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i>	
Vedomosti: <i>Charakterizovať danú jazykovednú disciplínu, definovať jej predmet, zaraďiť aplikovanú jazykovedu (lingvistiku) do systému jazykovedných disciplín, vysvetliť schopnosť aplikovanej lingvistiky podstatne obohatiť a aktivizovať kontakty lingvistiky s najrozličnejšími vednými disciplínami.</i>	
<i>Vytýciť a popísati interdisciplinárne výskumy fungovania jazyka a ich vplyv na lingvistickú teóriu, na obnovovanie konceptuálneho aparátu súčasnej jazykovedy.</i>	
Zručnosti: <i>Definovať a exemplifikovať komponenty aplikovanej jazykovedy, akými sú: teória a prax prekladu, strojový preklad, základne postuláty teórie a praxe vyučovania rodného a cudzieho jazyka, teóriu kódovania, sociolingvistiku, politickú lingvistiku, terminológiu a terminografiu, lingvistiku polí, hypertextové technológie, počítačovú lingvistiku, lingvistickú kriminológiu, psycholingvistiku, kognitívnu lingvistiku, vytváranie umelých jazykov, klasifikáciu textov a textológiu, symbolizáciu textu.</i>	
Kompetencie: <i>Viesť dialóg a diskusiu na témy z predmetnej oblasti aplikovanej jazykovedy; Vyhľadávať, spracúvať a analyzovať odborné informácie z oblasti aplikovanej jazykovedy a ďalších pomedznych disciplín;</i>	
<i>Autonómne kriticky a reálne myslieť a rozhodovať sa pri riešené teoretických a praktických problémov, spojených s výskumom v oblasti aplikovanej jazykovedy.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Potreba a oblasti aplikovanej jazykovedy. Širšie a užšie chápanie pojmu aplikovaná jazykoveda.</i>	
<i>Vzťah lingvistiky a aplikovanej jazykovedy, ich perspektívy.</i>	
<i>Aplikačno-generatívny model gramatiky</i>	
<i>Perspektívy správnosti (akademické a populárne pohľady)</i>	
<i>Jazyk a jazyky. Hranice a vzťahy.</i>	
<i>Metodologické postupy aplikovanej jazykovedy</i>	
<i>Omnipotencia kontextu</i>	

*Korpusová lingvistika.
Kontext a kultúra. Analýza diskurzu.
Komunikatívny prístup.
Textová terminológia. Socioterminológia. Politická lingvistika.
Lingvokulturológia.*

Odporučaná literatúra:

- ALEFIRENKO, N. F.: *Sovremennye problemy nauky o jazyke*. Moskva: Flinta, 2005. ISBN: 5-89349-573-X.
- PERRIN, D., KLEINBERGER, U. (eds.): *Doing Applied linguistics. Enabling transdisciplinary communication*. De Gruyter, Open access: Dostupné z: <https://www.degruyter.com/serial/dgc-b/html>.
- JOHNSON, K., JOHNSON, H: *Encyclopedic Dictionary of Applied Linguistics*, Oxford/Malden, Massachusetts: Blackwell. 1999.
- DOLNÍK, J.: *Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka*. Bratislava: Veda, 2010.
- ĎUROVIČ, Ľ.: *Všeobecná jazykoveda a slavistika. Vybrané štúdie II*. Bratislava: Veda 2005.
- BARANOV, A. N.: *Vvedenije v prikladnuju lingvistiku. Učebnoje posobije*. Moskva: Editorial URSS, 2001. ISBN 5-8360-0196-0.
- CABRÉ, M. T.: *Terminology. Theory, methods and applications*. John Benjamins Publishing Company, 1999 . ISBN 90 272 16347.
- COOK, G: *Applied Linguistics*. Oxford University Press. 2003.
- ČERMÁK, F.: *Jazyk a jazykověda*. Praha 2004. ISBN 0 194375986
- ČERNÝ, J. : *Dějiny lingvistiky*. Olomouc: VOTOBIA 1996. ISBN 80-85885-96-4
- GROMOVÁ, E., MÜGLOVÁ, D.: *Kultúra – Interkulturalita – Translácia*, UKF Nitra. 2005

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	B	C	D	E	FX
67	33	0	0	0	0

Vyučujúci: prof. PhDr. Ľubomír Guzi, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1ISM/LONTR	Názov predmetu: Ontogenéza reči
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>povinne voliteľný predmet</i> <i>5 hodín prednáška/5 hodín seminár</i> <i>kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle)</i> <i>dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporeúčaný semester štúdia: 1. – 4. denná forma; 1. – 6. externá forma	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>a) vypracovanie transkriptu dvoch hodinových nahrávok, jazykovo-pragmatická analýza transkriptov pomocou metódy kódovania a formulácia záveru pozorovania výseku vývinu reči</i> <i>b) test, ktorý preukáže poznatky vymedzené v časti výsledky vzdelávania</i> <i>Za každú časť musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na seminároch v pomere k súčtu maximálnych a minimálnych hodnôt bodov určených za jednotlivé časti priebežného hodnotenia.</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.</i> <i>Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť rozdiely medzi rozličnými koncepciami výkladu osvojovania si reči; - vysvetliť povahu procesu získavania gramatickej, lexikálnosémantickej a pragmatickej kompetencie v materinskom jazyku; - vysvetliť podstatu a typy bilingvizmu; - uvažovať o vzťahu medzi sociálnymi a kultúrnymi vplyvmi a vývinom reči; - uvažovať o vzťahu medzi rečou orientovanou na dieťa a rečou dieťaťa; - charakterizovať diagnostické nástroje na vývin reči používané na Slovensku; - vysvetliť súvislosti a rozdiely medzi osvojovaním si reči a učením sa jazyka.	

Stručná osnova predmetu:

Osvojovanie si reči ako predmet vývojovej psycholinguistiky.

Súčasné koncepcie osvojovania si reči (Piaget, Vygotskij, Chomsky, ,racionalistický, empirický, interakčný, konštruktivistický výklad).

Konštruovanie jazykovej a komunikačnej kompetencie:

gramatická kompetencia (menné a verbálne kategórie, raná syntax, teória prirodzenej morfológie a ontogenéza reči), lexikálnosémantická kompetencia (raný vývin lexiky, produkcia a porozumenie, akcelerácia verzus kontinuálny vývin, diferencie medzi pohlaviami), pragmatická kompetencia (vývin pragmatických funkcií výpovedí a prostriedkov vyjadrenia).

Vývin narratívnych schopností.

Reč orientovaná na dieťa, jazykový input.

Sociálne a kultúrne determinanty vývinu reči. Bernsteinova teória o sociálnej podmienenosnosti jazykových kódov detí.

Bilingvismus, jeho zdroje a typy.

Výskumné evidencie ku všetkým uvedeným tématam.

Diagnostika vývinu reči.

Odporučaná literatúra:

KAPALKOVÁ, S. – SLANČOVÁ, D. – BÓNOVÁ, I. – KESSELOVÁ, J. – MIKULAJOVÁ, M.: *Hodnotenie komunikačných schopností detí v ranom veku*. Bratislava: Slovenská asociácia logopédov 2010. 110 s.

KESSELOVÁ, J.: *Funkčno-sémantická kategória relačnosť v ranej ontogenéze reči dieťaťa hovoriaceho po slovensky*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2014. 100 s. Dostupné na: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kesselova5>

KESSELOVÁ, J. – SLANČOVÁ, D.: *Priestor v ranej ontogenéze reči*. In: *O dieťati, jazyku, literatúre. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2014, roč. II, č. 1, s. 7 – 20.

KESSELOVÁ, J.: *Ontogenéza datívu vo svetle prirodzenej morfológie a kognitívnej lingvistiky*. *Jazykovedný časopis*, 2015, 66, č. 2, s. 101 – 126.

KESSELOVÁ, J.: *Inštrumentál v ranej ontogenéze reči dieťaťa hovoriaceho po slovensky*. *Slovo a slovesnosť*, 78, č. 2, 2017, s. 119 – 144.

KESSELOVÁ, J.: *Genitív v ranej ontogenéze reči dieťaťa osvojujúceho si slovenčinu*. In: D. Slančová (ed.): *Desať štúdií o detskej reči. Lexika - gramatika – pragmatika*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2018, s. 446 – 507.

KESSELOVÁ, J.: *Self-reference in early speech of children speaking Slovak* [elektronický dokument]. *Journal of Language and Cultural Education*, roč. 6, č. 2, 2018, s. 14 – 35.

PRŮCHA, J.: *Dětská řeč a komunikace*. Poznatky vývojové psycholinguistiky. Praha: Grada 2011.

STEPHANY, U. – VOEJKOVA, M. (eds.): *Development of Nominal Inflection in First Language Acquisition: A Cross-Linguistic Perspective. Studies on language acquisition*. Zväzok 30. Berlin: Walter de Gruyter 2009. 460 s.

TOMASELLO, M.: *Constructing a Language: A Usage-Based Theory of Language Acquisition*, Harvard University Press 2003.

ŠEBESTA, K.: *Od jazyka ke komunikaci. Didaktika českého jazyka a komunikační výchova*. Praha: Karolinum, 2005.

Štúdie o detskej reči. Ed.: D. Slančová. *Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis*. Prešov: Filozofická fakulta PU 2008.

Virtuálne laboratórium detskej reči. Dostupné na: <http://laboratorium.detskarec.sk/>

ZAJACOVÁ, S. Komunikačné registre v rolových hrách detí. Výsledky sociolinguistického experimentu. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešoviensis. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012. 227 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a český jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: *prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc.*

Dátum poslednej zmeny: *január 2022*

Schválil: *prof. Zuzana Straková, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 2PGD/LSKAE	Názov predmetu: <i>Socio-kultúrne aspekty edukácie</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1. – 6.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Písomne vypracovať a prezentovať:</i> 1. semestrálnu prácu na zadanú tému – zameranú na analýzu a vlastné stanovisko k teoretickému problému problematiky socio-kult. aspektov edukácie s využitím skúseností so slovenskou kultúrou a edukáciou. Rozsah je minimálne päť, maximálne desať strán formátu A4. 2. Prezentácia vybraného projektu kultúry a edukácie v prostredí školy PPT v podobe minimálne 12 obrázkov. <i>V prácach sú hodnotené:</i> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie prameňov k téme práce; - analýza vybraných otázok sociálnej a multikultúrnej edukácie a ich psychosociálnych aspektov; - komparatívny prístup skúmania problémov multikultúrnej edukácie v krajinách EÚ; - vyjadrenie vlastných postojov na základe teoretických vedomostí a vlastnými argumentmi.	
Výsledky vzdelávania:	
Vedomosti: <i>študent má hlboké vedomosti z oblasti socio-kultúrnych aspektov edukácie, pozná a rozumie významu výchovných inštitúcií pri výchove osobnosti, pozná teórie kultúry, pozná a rozumie špecifikám vlastnej kultúry a faktory ovplyvňujúce odlišnosti iných kultúr.</i>	
Zručnosti: <i>vie aktívne získavať nové informácie a integrovať ich do vlastného pojmového aparátu, vie tvorivo riešiť teoretické i praktické úlohy týkajúce sa výchovných inštitúcií a multikultúrnej výchovy.</i>	
Kompetencie: <i>dokáže riešiť pedagogické problémy multikultúrnej výchovy v edukačných podmienkach školy, zodpovedne rozhodovať a formulovať postupy riešenia problémov multikultúrnej výchovy, odborne komunikovať a obhajovať vlastné postoje.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Pojem a podstata kultúry. Základné pojmy súvisiace s kultúrou.</i> <i>Typy subkultúr a ich funkcie.</i> <i>Sociálne determinanty edukácie mládeže.</i>	

*Kultúrne a výchovné inštitúcie a ich miesto v edukácii.
Škola ako kultúrna a sociálno-edukačná inštitúcia.
Transformačné zmeny v spoločnosti a školského systému.
Edukačné procesy v spoločenskom systéme.
Európska únia a ľudské práva.
Psychosociálne a pedagogické dimenzie multikulturality.
Komunikácia v multikultúrnom a sociálnom prostredí.
Kompetencie a príprava učiteľov pre multikultúrnu výchovu.
Národnostné menšiny na Slovensku a ich špecifiká.*

Odporúčaná literatúra:

KOMINAREC, I., KOMINARECOVÁ, E.: *Multikulturalita, komunikácia, rod*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2012. ISBN 978-80-555-0650-0.

KOMINAREC, I., KOMINARECOVÁ, E.: *Základy multikultúrnej komunikácie*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2015, 206 s. ISBN 978-80-555-1253-2.

KOSOVÁ, B., 2013, *Filozofické a globálne súvislosti edukácie*. Banská Bystrica: PdF UMB.

LEISSLAMM, K.P. *Teórie nevzdelenosti*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1677-5.

MISTRÍK, E.: *Kultúra a multikultúrna výchova*. Bratislava: IRIS, 1999. ISBN 80-88778-81-6.

PRŮCHA, J: *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál 2004. ISBN 80-7178-885-6.

PRŮCHA, J.: *Multikulturní výchova*. Praha: ISV 2001. ISBN 80-85866-72-2.

SOUKUP, V.: *Přehled antropologických teorií kultury*. Praha: Portál 2000. ISBN 80-7178-328-5.

STROUHAL, M.: *Teorie výchovy*. Praha: Grada 2013. ISBN 978-80-247-4212-0.

STROUHAL, M, ŠTECH, St.: *Vzdělání a dnešek*. Praha: Karolínum 2017. ISBN 978-80-246-3558-3.

VALACHOVÁ, D. a kol.: *Vzdelávanie Rómov a multikultúrna koexistencia*. Bratislava: SPN 2002. ISBN 80-08-0339-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	B	C	D	E	FX
100%	0	0	0	0	0

Vyučujúci:

doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1ISMK/LPSLI	Názov predmetu: <i>Psycholinguistika</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester štúdia: 4. – 6.	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežné hodnotenie: - prezentačná časť: predstaviť výsledky dvoch zahraničných štúdií z oblasti psycholinguistiky, ktoré tematicky súvisia s téhou dizertačnej práce - poznatková časť: test preukazujúci, že študent získal poznatky uvedené v časti výsledky vzdelávania Za každú časť musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na seminároch v pomere k súčtu maximálnych a minimálnych hodnôt bodov určených za jednotlivé časti priebežného hodnotenia. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent predmetu dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť kľúčové termíny psycholinguistiky - porozumieť neuvedomovaným procesom prebiehajúcim počas používania jazyka - vysvetliť mechanizmus osvojovania si percepcie a produkcie jazyka - orientovať sa v rozličných výkladoch mentálnej reprezentácie jazyka - využiť poznatky z psycholinguistiky pri uvažovaní o interkultúrnom porozumení textu - používať psycholinguistickú terminológiu vo vlastnom výskume - posúdiť tému svojej dizertačnej práce z perspektívy psycholinguistických aspektov - dokáže sa orientovať vo výsledkoch psycholinguistického výskumu pomocou vedeckých databáz	

Stručná osnova predmetu:

Predmet a metódy psycholinguistiky, vzťah ku kognitívnej gramatike, kultúrnej antropológii a teórii jazykového obrazu sveta.

Osvojovanie si reči a učenie sa jazyka. Intaktný vývin reči a oneskorený/narušený vývin reči/jazykové patológie. Patológia a afaziológia. Diagnostické nástroje na skríning reči.

Používanie jazyka. Mechanizmy produkcie a percepcie reči. Štyri komunikačné činnosti (produkcia písaného a hovoreného textu, percepcia čítaného a počúvaného textu).

Mentálna reprezentácia jazyka v mozgu (klúčové otázky: ako sú prvky jazykového systému organizované, ako sú jazykové prvky spracúvané v mozgu, vďaka ktorým vlastnostiam jazyka je možné jazykové prvky ukladať do pamäti a pohotovo ich odtiaľ vyberať).

Vzťah jazyka, myšlenia a verbálneho správania sa. Jazykový relativizmus. Jazyk ako spôsob „videnia“ sveta. Interkultúrne porozumenie textu.

Lingvistické a psychologické aspekty komunikácie. Komunikácia a teória hier.

Komunikácia v transakčnej analýze.

Inferencia a interferencia.

Poznávací prototyp, stereotyp a predsudok.

Individuálne a kultúrne podmienené asociáce, konotácie a kolokácie. Jazyk a hodnoty používateľov jazyka.

Odporučaná literatúra:

FERNANDÉZOVÁ, E. M. – CAIRNSOVÁ, H. S.: Základy psycholinguistiky. Paha: Karolinum 2014.

BARTCZAK, M. – HAMAN, E. – BANASIK-JEMIELNIAK, N.: Developmental Psycholinguistics: Old Questions, New Answers. Psychologie and Language Communication, 2020, roč. 24, č. 1, s. 70 – 78.

KESSELOVÁ, J.: Funkčno-sémantická kategória relačnosť v ranej ontogenéze reči dieťaťa hovoriaceho po slovensky. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2014. 100 s.

Dostupné na: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kesselova5>

KESSELOVÁ, J. – SLANČOVÁ, D.: Priestor v ranej ontogenéze reči. In: O dieťaťi, jazyku, literatúre. Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity 2014, roč. II, č. 1, s. 7 – 20.

MENN, L.: Psycholinguistics: Introduction and Applications. Plural Publishing, Inc 2017.

NEBESKÁ, I.: Úvod do psycholinguistiky. Jinočany: H&H 1992.

PRŮCHA, J.: Dětská řeč a komunikace. Poznatky vývojové psycholinguistiky. Praha: Grada 2011.

SCHWARZOVÁ, M.: Úvod do kognitívnej lingvistiky. Praha: Dauphin 2009.

Štúdie o detskej reči. Ed.: D. Slančová. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis. Prešov: Filozofická fakulta PU 2008.

URDANETA, L. – LORENZO, J.: Spanish-English Writing Structure Interferences in Second Language Learners. GIST Education and Learning Research Journal 2011, roč. 8, s. 158 – 179.

VYBÍRAL, Z.: Psychologie lidské komunikace. Praha: Portál 2000.

VYGOTSKIJ, L. S.: Psychologie myšlení a řeči. Praha: Portál 2004.

Virtuálne laboratórium detskej reči. Dostupné na: <http://laboratorium.detskarec.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samostudium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci:

prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc., prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: *prof. Zuzana Straková, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1/SJM/ LSCL1	Názov predmetu: Sociolingvistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinno voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester štúdia: 1. – 4. denná forma; 1. – 6. externá forma	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Priebežné hodnotenie. Realizácia a prezentácia sociolingvistickej ankety. Test preukazujúci, že študent získal poznatky uvedené v časti výsledky vzdelávania. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na prednáškach a seminároch v pomere k súčtu maximálnych a minimálnych hodnôt bodov určených za jednotlivé hodnotenia.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i> <ul style="list-style-type: none"> – zvládnuť základné sociolingvistické pojmy vo vzťahu k sociálnym štruktúram súčasnej slovenskej (ale aj širšie, globálnej) spoločnosti; – orientovať sa v súčasnej slovenskej jazykovej situácii a jej teoretickej reflexii vo vzťahu k vyučovaniu slovenského jazyka; orientovať sa v problematike jazykového manažmentu a jazykovej legislatívy	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a spoločnosť. - Čo a ako skúma sociolingvistika (predmet a metódy výskumu). - Jazykový manažment (jazyková legislatíva). - Jazykové ideológie. - Sociálna diferenciácia jazyka (jazyková situácia a stratifikácia národného jazyka). - Sociálna inštitúcia, jazyk, štýl, makrosociálny komunikačný register, mikrosociálny komunikačný register. - Postoje k jazyku.	

- *Etnografia jazykovej komunikácie, jazyk a kultúra, jazyk a škola, jazyk a rodina, jazyková krajina.*

Odporečaná literatúra:

DOLNÍK, J.: *Všeobecná jazykoveda*. Bratislava: Veda 2009, s. 336-365, 2013 (časť *Sociolingvistika*).
 DOLNÍK, J.: *Jazyk, človek, kultúra*. Bratislava: Kalligram 2010.
 DOLNÍK, J.: *Sila jazyka*. Bratislava: Kalligram 2012.
 DOLNÍK, J.: *Jazyk v sociálnej praxi*. Bratislava: VEDA 2021.
 FINDRA, J.: *Jazyk, reč, človek*. Bratislava: Q 111 1998.
 GAVUROVÁ, M.: *Dialekt ako prejav identity*. Fintice: FACE 2021.
 ONDREJOVIČ, S.: *Jazyk, veda o jazyku, societa*. Sociolingvistické etudy. Bratislava: Veda 2008.
 ORGOŇOVÁ, O. – DOLNÍK, J.: *Používanie jazyka*. Bratislava: Univerzita Komenského 2010.
 SIPKO, J.: *Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokulturológie*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove Filozofická fakulta 2011.
 POKORNÝ, J.: *Lingvistická antropologie. Jazyk, mysl a kultura*. Praha: Grada 2010.
 POPOVIČOVÁ SEDLÁČKOVÁ, Z.: *Slang v mládežníckom diskurze*. Bratislava: Univerzita Komenského 2013.
 SLANČOVÁ, D.: *Detabuizácia a markantnosť výrazu v sérii cestopisných kníh Borisa Filana*. In: *Jazyková kultúra na začiatku tretieho tisícročia*. Ed. M. Považaj. Bratislava: Veda 2009, s. 135-144.
 SLANČOVÁ, D. – SLANČOVÁ, T.: *Reč pohybu, autority a súdržnosti*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta športu 2014.
Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum, 1996. 1627 s.
Sociolinguistica Slovaca 1-8. Dostupné na:
https://www.juls.savba.sk/ediela/sociolinguistica_slovaca/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IGE /LPRLI	Názov predmetu: Pragmalingvistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Povinno voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.-6.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 – 90 %: vynikajúce A (výborne) = 1 89,99 – 80 %: nadpriemerné B (veľmi dobre) = 1,5 79,99 – 70 %: priemerné C (dobre) = 2 69,99 – 60 %: priateľné D (uspokojivo) = 2,5 59,99 – 50 %: splňajúce minimálne kritériá E (dostatočne) = 3 49,99 – 0 %: nespĺňajúce minimálne kritériá FX (nedostatočne)	
Záverečné hodnotenie tvorí: <i>Ústna skúška (50%): Predstavenie výsledkov dvoch zahraničných štúdií z oblasti pragmalingvistiky, ktoré priamo súvisia s tému dizertačnej práce</i> <i>Písomný test (50%): Preskúšanie teoretických poznatkov z predmetnej oblasti prezentovaných na praktických príkladoch.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Absolvent predmetu pozná základnú terminológiu v pragmalingvistickej oblasti. Rozumie teóriám a konceptom v predmetnej oblasti. Disponuje informáciami o prepojení a rozdieloch medzi lingvistickou filozofiou a filozofiou jazyka. Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže primerane reagovať na ilokučné a perlukučné jazykové podnete. Je schopný reálne používať v hodný jazyk v danej situácii, berúc do úvahy vzťah komunikačných partnerov a cieľkomunikácie. Rozvíja svoje kritické jazykové myslenie a kritické analýzy. Získané kompetencie: Má primerané sociolingvistické kompetencie. Dosiahne pragmatické kompetencie, pomocou ktorých bude schopný zmysluplnnej interakcie v rôznych situáciach súvisiacich s jeho odbornou profiláciou. Má rozvinuté interpretačné kompetencie. V kognitívnej oblasti študent dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • ovládať pojmy a základnú terminológiu kritického myslenia • mať prehľad o strategiách a metódach percepcie jazykových prejavov • ovládať techniku organizáciu jazykového prejavu a aplikovať jeho zásady a etiku prejavu • ovládať analýzu publika • sebakriticky zhodnotiť svoj prejav • integrovať relevantné informácie a zdroje do jazykového prejavu podľa stanovených zásad	
V afektívnej oblasti študent dokáže:	

- rešpektovať zásady jazykového prejavu v multikultúrnom priestore
- konštruovať rôzne typy prejavov a na základe skúsenosti, vedieť primerane zhodnotiť prejavy iných, atď.
- prejavíť sebareflexiu a sebakritiku

V psychomotorickej oblasti študent:

- bude schopný spracovať relevantné zdroje a prostredníctvom myšlienkových máp.

Stručná osnova predmetu:

- Čo je pragmalingvistika, metódy a oblasť skúmania, terminológia – „jazykové konanie“, každodenné jazykový prejav, rečové akty, typy rečových aktov, princíp vyjadriteľnosti.
- Jazykové konanie a komunikácia. Porozumenie, komunikačné princípy, zložky jazykovej činnosti, ilokučný prejav, typológia jazykového konania, propozície.
- Texty a oblasti pôsobenia. Vzorce kontaktu a vzťahov, vzorce organizácie, vzorce zmeny hovoriaceho, načrtnutie a štruktúrovanie, zabezpečenie tém, zabezpečenie porozumenia.
- Texty a ich typológia. Formy komunikácie, referenčné súvetia, funkcie textu, opisovanie, zobrazovanie, podávanie správ, rozprávanie, vysvetľovanie, argumentácia.
- Jazyk v inštitúciách. Čo sú to inštitúcie? Špecifiká inštitucionálnej komunikácie. Inštitucionálne faktory.
- Pragmatika a gramatika. Funkčná gramatika. Logika, sémantika.
- Modely psychológie komunikácie. Začiatok krásneho konfliktu. Vyhýbanie sa konfliktom, jasné posolstvá, koherentná komunikácia, riadený dialóg.
- Bezpečie, spolupatričnosť, rešpekt. Uznanie. Sľuby. Neúprimné sľuby.
- Ilokučné výrazy v odbornom jazyku.

AUSTIN, J.-L. (2004): Ako niečo robiť so slovami. Bratislava: Kalligram.

DOLNÍK, J. (2012): Sila jazyka. Bratislava: Kalligram.

FILL, A. (2003): Das Prinzip Spannung. Tübingen: Gunther Narr.

LIEDTKE, F. (1998): Grammatik der Illokution. Tübingen: Gunther Narr.

MERTEN, K. (1999): Grundlagen der Kommunikationswissenschaft. Münster.

MÜLLER, H.-M. (2002): Arbeitsbuch Linguistik. Schöningh, Paderborn - München.

SEARLE, J.-R. (2007): Rečové akty. Bratislava: Kalligram.

ŠTÍCHA, F. (2003): Česko-německá srovnávací gramatika. Argo: Praha.

WAGNER, K.-R. (2001): Pragmatik der deutschen Sprache. Frankfurt am Main: Peter Lang.

WEINRICH, H. (1993): Textgrammatik der deutschen Sprache. Mannheim: Duden.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (7,5), príprava na semináre (52,5), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Vyučujúci: doc. PhDr. Martina Kášová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: Prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IU/LLGDE	Názov predmetu: <i>Dejiny lingvovidaktiky</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 3.-6.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V priebehu semestra budú prebiehať kolokviá k zadaným tématom. Aktívna účasť v diskusiách bude predstavovať 40% záverečného hodnotenia. Súčasťou záverečného hodnotenia bude aj vypracovanie analytickej eseje (30%) a jej prezentácia (30%).</i>	
Výsledky vzdelávania:	
Získané vedomosti <i>Absolvent predmetu má poznatky z dejín lingvovidaktiky, obohatí svoj terminologický aparát o nové pojmy z absolvoowanej disciplíny. Pozná kritériá periodizácie jazykového vzdelávania, ovláda ciele, úlohy a obsah jazykového vzdelávania. Pozná rozdelenie škôl podľa jazyka vyučovania, ovláda edukačno-metodické zabezpečenie (učebnice, metodické príručky), pozna efektívne formy, metódy a prístupy uplatňované v jazykovom vyučovaní na rozličných etapách rozvoja jazykového vzdelávania. Má prehľad o organizácii školského cudzojazyčného vzdelávania, rozvoj jazykového vzdelania v európskych krajinách a ī.</i>	
Získané zručnosti <i>Pozná terminológiu disciplíny a dokáže ju uplatniť počas riešenia profesionálnych zadanií, pri publikáčno-prezentačných aktivitách vo vedeckej komunikácii v domácom a medzinárodnom meradle.</i>	
Získané kompetencie <i>Dokáže kriticky myslieť a samostatne sa rozhodovať. Vyhľadávať, spracúvať a analyzovať odborné informácie z rôznych zdrojov v cudzom jazyku, dokáže si vymieňať informácie. Absolvent predmetu dokáže prezentovať poznatky z dejín lingvovidaktiky a uplatniť ich pri publikáčno-prezentačných aktivitách vo vedeckej komunikácii.</i>	
Stručná osnova predmetu: <i>Lingvodidaktika 20. a 21. storočia a trendy vo výskume Predškolská lingvodidaktika. Lingvodidaktika na základných a stredných školách. Vysokoškolská lingvodidaktika Dejiny vyučovania materinských a cudzích jazykov Najvýznamnejšie metódy lingvistického bádania (historický prehľad)</i>	
Odporeúčaná literatúra: <i>GALŠKOVÁ, N., HEZ, I. 2009. Teorija obučenija inostrannym jazykam. Lingvodidaktika i metodika. Moskva: Akademija OMEL'ČUK, S., 2019. Sučasná ukrajinska linhvodydaktyka. Kyjiv: Kyjevo-Mohyľanska akademija.</i>	

Slovenčina ako cudzí jazyk. 2002. Bratislava: FF UK, MCSAS
ŠKODOVÁ, S., 2012. Kapitoly z lingvovidaktiky češtiny ako cizího jazyka. Liberec: technická univerzita
Slovenčinár. Časopis Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny
TUREK, I., 2005. Inovácie v didaktike. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum
Časopis Cizí jazyky
Jazyk a komunikácia v súvislostiach. 2011. Bratislava, Univerzita Komenského. Ed. Oľga Orgoňová

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (5), príprava na semináre (55), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Vyučujúci: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IAA/LINKO	Názov predmetu: <i>Interkultúrna komunikácia</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinno voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporučaný semester štúdia: 1.-4.semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: ---	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V priebehu semestra budú prebiehať kolokviá k zadaným tématom. Aktívna účasť v diskusiách bude predstavovať 40% záverečného hodnotenia. Súčasťou záverečného hodnotenia bude aj vypracovanie analytickej eseje (30%) a jej prezentácia (30%). Udelenie kreditov a záverečné hodnotenie známkou bude v súlade s klasifikačnou stupnicou A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku Prešovskej univerzity v Prešove.</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Absolvent predmetu dokáže:</i> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať kultúrne konvencie v rečovom akte a komunikácii v užšom a širšom zmysle; - identifikovať špecifiká neverbálnej komunikácie rôznych kultúr s dôrazom na britskú a americkú kultúru; - zhodnotiť kultúrne rozdiely medzi metaforami, emóciami a ich interpretáciou naprieč kultúrami a aplikovať získané poznatky do tvorivého aktu jazykovej a translačnej komunikácie; - používať citlivé metódy, postupy, axiómy interkultúrnej komunikácie za účelom vlastného osobnostného a komunikačného rastu.	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vzťah medzi jazykom a kultúrou 2. Národné charakteristiky determinujúce komunikáciu: kultúrne, zdvorilostné, jazykové a translačné konvencie. 3. Neverbálna komunikácia: afinita medzi neverbálnou komunikáciou a jazykom, proxemika a kinesika 4. Komunikácia a interkultúrna komunikácia: komunikácia prostredníctvom konkrétnych a abstraktných znakov, imaginárnych a iluzórnych znakov	

5. Interkultúrne rozdiely: schémy, obrazy a kultúra
6. Preklad ako interkultúrna komunikácia: kultúrny obrat v translatológii a jeho vplyv na interdisciplinaritu výskumu
7. Metafora, emócie, kultúra a preklad: kultúrne rozdiely medzi metaforami, emóciami a ich interpretáciou
8. Súčasné modely kultúry, (ne)zdvorilosť a interkultúrnosť v súradniciach lingvo-translatológie.

Odporučaná literatúra:

- DOLNÍK, J. 2010. Jazyk, človek, kultúra. Bratislava: Kalligram.
- DOLNÍK, J. 2017. Jazyk v sociálnej kultúre. Bratislava: Veda.
- HOLLIDAY, A., J. Kullman and M. Hyde. 2004. *Intercultural Communication: an Advanced Resource Book*. London and New York: Routledge.
- HUBSCHER-DAVIDSON, S. 2018. *Translation and Emotion: A Psychological Perspective*. New York and London: Routledge.
- KECSKES, I. 2013. *Intercultural Pragmatics*. OUP.
- KOSKINEN, K. 2020. *Translation and Affect. Essays on Sticky Affects and Translational Affective Labour*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
- KÖVECSES, Z. 2005. *Metaphor in Culture. Universality and Variation*. CUP.
- KÖVECSES, Z. 2006. *Language, Mind, and Culture. A Practical Introduction*. OUP.
- KÖVECSES, Z. 2000. *Metaphor and Emotion. Language, Cultural and Body in Human Feeling*. CUP.
- LONG, J. 2012. *Changes of Translation Definition and Turns of Translation Studies In: Cross-Cultural Communication* 8(5), 35-43.
- ROJO, A. 2017. *The Role of Emotions*. In *The Handbook of Translation and Cognition*, edited by John W. Schwieter, and Aline Ferreira, 369-385. New Jersey: John Wiley & Sons.
- RYBÁR, J., Kvasnička, V., Farkaš, I. 2005. *Jazyk a kognícia*. Bratislava: Kalligram.
- SCOLLON, R. and S. Wong Scollon. 2011. *Intercultural Communication. A Discourse Approach*. 3rd. ed. John Wiley & Sons.
- SNELL-HORNBY. 2006. *The Turns of Translation Studies: New Paradigms or Shifting Viewpoints?* Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: anglický a slovenský

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (5), príprava na semináre (55), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Vyučujúci: doc. PhDr. Klaudia Bednárová-Gibová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LMOTE	Názov predmetu: <i>Moderné technológie v cudzojazyčnom procese</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>Povinne voliteľný predmet, prednáška/seminár, 5/5 za semester, kombinovaná metóda (MS TEAMS, LMS Moodle), dialogické (diskusné) metódy, metódy skupinového vyučovania a kooperatívneho učenia, projektové metódy, metódy rozvíjajúce kritické myslenie</i>	
Počet kreditov: 8	
Odporečaný semester/trimester štúdia: 4. – 6.	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V priebehu semestra budú študentom zadane úlohy na vypracovanie a tie budú súčasťou priebežného hodnotenia: prezentácia spracovania vybranej témy (30%), vedenie diskusie na vybranú tému (20%), vypracovanie návrhu na využitie moderných technológií v terciárnom stupni (20%), záverečná skúška (30%).</i> <i>Kredity budú udelené na základe splnenia všetkých uvedených požiadaviek. Hodnotenie známkou sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX podľa Študijného poriadku PU v Prešove.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Absolvent predmetu ovláda základné pojmy a metodické znalosti súvisiace s počítačom podporovanou výučbou, kombinovaným a online vzdelávaním. Rozumie filozofii online vzdelávania, manažovania e-learningvých kurzov, tvorby interaktívnych prvkov a techník zameraných na vytváranie interaktívnych digitálnych cvičení rešpektujúc didaktické a psychohygienické princípy a zásady spracovania didaktických materiálov. Získané zručnosti: Absolvent predmetu dokáže vytvoriť e-learningové kurzy rešpektujúc žiaka a jeho potreby, vytvoriť interaktívne cvičenia a vhodne ich implementovať do výučby. Má prehľad o testovacích nástrojoch a vie si správne zvoliť nástroje na overovanie znalostí žiaka. Získané kompetencie: Absolvent predmetu dokáže vyučovať študentov v treťom stupni vzdelávania s uplatňovaním moderných postupov cudzojazyčnej výučby a dokáže hodnotiť ich výstupy v súlade s pedagogicko-psychologickými princípmi..	
Stručná osnova predmetu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Moderné technológie v cudzojazyčnom vzdelávaní. 2. Didaktické aspekty využívania moderných technológií v jazykovom vzdelávaní. 3. Počítačom podporované jazykové vyučovanie (CALL) Mobilné jazykové vyučovanie (MALL). 4. Virtuálne vzdelávacie prostredie. Typy. Didaktické princípy. 5. Interaktivita v e-vzdelávaní	
Odporečaná literatúra: <i>BUDHAIR, S.S. & SKIPWITH, K. (2017). Best practices in engaging online learners through active and experiential learning strategies. London: Routledge</i> <i>BURGEROVÁ, J. et al. 2019. Technológie a ich možnosti vo vzdelávaní učiteľov. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.</i>	

CIMERMANOVÁ, I. 2021. *Using digital education tools in interactive online teaching at secondary schools*. Prešov : vydavateľstvo PU

COOPerman, L. (2017). *The Art of Teaching Online: How to Start and How to Succeed as an Online Instructor*. Netherlands: Chandos.

GRAF, Sabine. 2007. *Adaptivity in Learning Management systems Focussing on Learning Styles*. Viedeň : Technische Universität Wien, 2007

HOWLAND, J., JONASSEN, D. H., & MARRA, R. M. (2014). *Meaningful Learning with Technology*. Harlow: Pearson.

KUMPULAINEN K., WRAY, D. *Classroom Interactions and Social Learning*. Routledge 2002, ISBN 0-203-45156-2

MUIRHEAD, B. (2001). *Interactivity research studies*. In: *Educational Technology a Society*, 4(3). Available at: , retrieved: October 03, 2012.

PORITZ, J.A. & REES, J. (2017). *Education Is Not an App: The Future of University Teaching in The Internet Age*. London: Routledge.

SALMON, G. (2002). *E-tivities: the key to active only learning*. Sterling, VA : Stylus Publishing Inc. ISSN 0 7494 3686 7

SALMON, G. (2003). *E-moderating: The Key to Teaching and Learning Online*. London: Kogan Page. 180 pages, softcover. 2nd ed. ISBN 0 415 33544 2 (paperback)

THORNE, Kaye. 2003. *Blended Learning: How to Integrate Online and Traditional Learning*. Londýn : Kogan Page, 2003. ISBN 0 7494 3901 7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a anglický

Poznámky: časová záťaž študenta: 240 hodín - kombinované štúdium (5), príprava na semináre (55), samoštúdium (80), portfólio s prezentáciami (100)

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0	0	0	0	0	0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: filozofická	
Kód predmetu: 1IRU/LMETL	Názov predmetu: Metodológia výskumu v aplikovanej lingvistike
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>predmet dizertačnej skúšky povinne voliteľný predmet</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4. – 6. (podľa IŠP)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmieňujúce predmety: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet dizertačnej skúšky. Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce. Hodnotenie: A: 1,00 – 1,24, B: 1,25 – 1,74, C: 1,75 – 2,24, D: 2,25 – 2,74, E: 2,75 – 3,00, FX: 3,01 – a vyššie. Doktorand sa prihlásuje na dizertačnú skúšku, ak získal kredity za všetky predmety študijnej časti určené v jeho individuálnom študijnom pláne a odovzdal písomnú prácu na dizertačnú skúšku. Termín dizertačnej skúšky určuje predseda odborovej komisie. Dizertačná skúška pozostáva z časti, ktorú tvorí rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, a z časti, v ktorej má doktorand preukázať teoretické vedomosti v predmetoch dizertačnej skúšky. Zoznam predmetov dizertačnej skúšky určuje dekan na základe akreditačného spisu. O vykonaní a výsledku dizertačnej skúšky vydá pracovisko uskutočňujúce doktorandský študijný program doktorandovi písomné osvedčenie. Doktorand, ktorý na skúške neprospel (FX), môže skúšku opakovať len raz, a to najskôr po uplynutí troch mesiacov. Opakovaný neúspech na dizertačnej skúške je dôvodom na vylúčenie z doktoranského štúdia. Ďalšie podmienky dizertačnej skúšky upravuje Študijný poriadok PU v Prešove čl. 38 (Tretia časť Štúdium v doktoranskom študijnom programe).</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: Absolvent predmetu vie opísať a rozlíšiť druhy lingvistickeho výskumu; charakterizovať zásady výberu prieskumnej vzorky; opísať špecifiká jednotlivých výskumných metód; má vedomosti o designu výskumu a výskumných metódach používaných v lingvistike. Získané zručnosti: Absolvent predmetu vie tvoriť vlastný text odborného charakteru; je schopný v súlade s typom výskumnej otázky dizajnovať projekt lingvistickeho výskumu; vie prezentovať schopnosť analytickej práce s odbornou literatúrou; vie zostavovať teoretickú maticu ako základ analytickej práce s odbornou literatúrou; dokáže formulovať výskumnú otázku, ciele a hypotézu výskumu, vybrať adekvátnu (pre splnenie cieľov výskumu) výskumnú metódu. Získané kompetencie: dokáže samostatne riešiť jednoduchý výskumný problém, navrhnúť metodický postup výskumu; zhromažďovať a kriticky spracovať relevantné dátá a vypracovať správu o výskumu dokáže interpretovať získané dátá.	
Stručná osnova predmetu:	

*Špecifika výskumu v lingvooduktike ako jednej z disciplín aplikované lingvistiky
Faktory výskumov v aplikovanej lingvistike: úroveň jazykových znalostí, vzdelávací program,
prospech účastníkov, počet žiakov v skupine, čas strávený v jazykovom prostredí.
Text ako objekt výskumu.*

*Výskumný problém a lingvistické dát. Metódy a prístupy analýzy a interpretácie výskumných
zistení a vyhodnotených dát. Výskumné hypotézy.*

Objektivita, validita a reliabilita výskumu.

Kvalitatívne, kvantitatívne, kombinované metódy.

Kvantitatívna lingvistika a kvalitatívna lingvistika

*Metódy kvantitatívnej lingvistiky: kvalitatívne zloženie slovníka a získavanie informácií
o frekvencii alebo správnosti používania slov. Typy korpusov (národný korpus, paralelný
korpus, korpus študenta)*

*Výskumné metódy kvalitatívneho výskumu: diskurzívna analýza, neštruktúrované interview a
focus groups naratívna metóda.*

Metóda konverzačnej analýzy pri výskume dvojjazyčnosti

Kombinované metódy: kvantitatívna metóda a analýza učebného písomného diskurzu

Zber dát v kvalitatívnom výskume: typy záznamov, nahrávanie, protokoly.

Analýza dát: segmentácia – kódovanie – generovanie teórie, rôzne typy analýz, software

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P. 2007. *Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. Bratislava: Univerzita Komenského.

GAVORA, P. a kol. 2010. *Elektronická učebnica pedagogického výskumu [online]*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/>

DORNYEI, Z. 2007. *Research Methods in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.

HENDL, J. 2005. *Kvalitatívny výskum*. Praha: Portál.

PALTRIDGE, B. & PHAKITI, A. 2018. *Research Methods in Applied Linguistics: A Practical Resource*. Bloomsbury Academic.

LITOSSELITI, Lia (Eds.) 2010. *Research methods in linguistics*. London, New York: Continuum.

SILVERMAN, D. 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava: Ikar.

STEENSIG, Jakob. 2003. *Conversation Analysis and the study of bilingual interaction [online]*.

In: Príspevok na 19. škandinávskej konferencii o bilingvizme. Dostupné na:

<http://www.ub.uit.no/baser/nordlyd/include/getdoc.php?id=159&article=42&mode=pd>

STRAUSS, A. – CORBINOVÁ, J. 1999. *Základy kvalitatívneho výskumu*. Brno: Abert.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a ruský jazyk

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín – samoštúdium a konzultácie (150)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: doc. Mgr. A. Petríková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: január 2022

Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická	
Kód predmetu: 1IAA/LMETD	Názov predmetu: <i>Metodológia výskumu v odborovej didaktike</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: <i>predmet dizertačnej skúšky povinne voliteľný predmet</i>	
Počet kreditov: 5	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 4. – 6. (podľa IŠP)	
Stupeň štúdia: 3.	
Podmienky pre predmet: <i>Všetky predmety študijnej časti určené v individuálnom študijnom pláne doktoranda.</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet dizertačnej skúšky.</i> Každá časť štátnej skúšky sa hodnotí samostatne. Jednotlivé časti štátnej skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami A až FX. Celkové hodnotenie štátnej skúšky sa vypočíta z priemeru známok jednotlivých predmetov štátnej skúšky a známky z obhajoby záverečnej práce. <i>Hodnotenie: A: 1,00 – 1,24, B: 1,25 – 1,74, C: 1,75 – 2,24, D: 2,25 – 2,74, E: 2,75 – 3,00, FX: 3,01 – a vyšie.</i> <i>Doktorand sa prihlásuje na dizertačnú skúšku, ak získal kredity za všetky predmety študijnej časti určené v jeho individuálnom študijnom pláne a odovzdal písomnú prácu na dizertačnú skúšku. Termín dizertačnej skúšky určuje predseda odborovej komisie. Dizertačná skúška pozostáva z časti, ktorú tvorí rozprava o písomnej práci k dizertačnej skúške, a z časti, v ktorej má doktorand preukázať teoretické vedomosti v predmetoch dizertačnej skúšky. Zoznam predmetov dizertačnej skúšky určuje dekan na základe akreditačného spisu. O vykonaní a výsledku dizertačnej skúšky vydá pracovisko uskutočňujúce doktorandský študijný program doktorandovi písomné osvedčenie. Doktorand, ktorý na skúške neprospel (FX), môže skúšku opakovat len raz, a to najskôr po uplynutí troch mesiacov. Opakovaný neúspech na dizertačnej skúške je dôvodom na vylúčenie z doktoranského štúdia.</i> <i>Ďalšie podmienky dizertačnej skúšky upravuje Študijný poriadok PU v Prešove čl. 38 (Tretia časť Štúdium v doktoranskom študijnom programe).</i>	
Výsledky vzdelávania: <i>Po ukončení predmetu študent je schopný:</i> <ul style="list-style-type: none"> – prezentovať schopnosť analytickej práce s odbornou literatúrou, – zostavovať teoretickú maticu ako základ analytickej práce s odbornou literatúrou, – tvoriť vlastný text odborného charakteru, – opísať a rozlíšiť druhy pedagogického výskumu, – dokáže formulovať výskumnú otázku, ciele a hypotézu výskumu, – je schopný v súlade s typom výskumnej otázky dizajnováť projekt pedagogického výskumu, – vybrať adekvátnu (pre splnenie cieľov výskumu) výskumnú metódu, – opísať špecifiká jednotlivých výskumných metód, – charakterizovať zásady výberu prieskumnej vzorky, – aplikovať štatistické procedúry analýzy dát,	

- aplikovať postupy deskriptívnej štatistiky,
- aplikovať postupy kvalitatívnej analýzy dát
- interpretovať získané dátu.

Stručná osnova predmetu:

Koncepcia metodológie vied o výchove.

Základné pojmy pedagogickej metodológie: vedecký výskum, výskumná metóda, vedecký fakt. Druhy edukačného výskumu.

Fázy výskumného procesu.

Formulácia výskumného problému. Typy výskumných problémov v pedagogickom výskume.

Výskumné hypotézy.

Druhy výberov v pedagogickom výskume.

Objektivita, validita a reliabilita výskumu.

Charakteristika kvantitatívnych metód edukačného výskumu (kvantitatívna výskumná paradigma). Charakteristika vybraných metód.

Charakteristika kvalitatívnych metód edukačného výskumu (kvalitatívna výskumná paradigma). Charakteristika vybraných metód.

Úvod do štatistického spracovania a vyhodnotenia dát.

Základné pojmy deskriptívnej štatistiky.

Základné pojmy induktívnej štatistiky využívané v pedagogickom výskume.

Metódy a prístupy analýzy a interpretácie výskumných zistení a vyhodnotených dát.

Etika výskumníka.

Filozofické základy metodológie kvalitatívneho výskumu.

Výskumné metódy kvalitatívneho výskumu: participačné pozorovanie, neštruktúrované interview, naratívna metóda, obsahová analýza produktov človeka.

Zber dát v kvalitatívnom výskume: typy záznamov, nahrávanie, protokoly.

Analýza dát: segmentácia – kódovanie – generovanie teórie, rôzne typy analýz, software.

Odporučaná literatúra:

GAVORA, P. 1997. ABC pozorovania vyučovania. Prešov: MC, 1997.

GAVORA, P. 2007. Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007.

GAVORA, P. 2008. Úvod do pedagogického výskumu. Bratislava: Univerzita Komenského, 2008.

GAVORA, P. a kol. 2010. Elektronická učebnica pedagogického výskumu. [online]. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978-80-223-2951-4.

HENDL, J.: Kvalitatívni výskum. Praha: Portál 2005.

SILVERMAN, D. 2005. Ako robiť kvalitatívny výskum. Bratislava: Ikar, 2005

STRAUSS, A. – CORBINOVÁ, J. 1999. Základy kvalitatívneho výskumu. Brno: Abert 1999.

ŠVARÍČEK, R. – ŠEĎOVÁ, K. 2007. Kvalitatívni výzkum v pedagogických vědách. Brno: Paido 2007.

ŠVEC, Š. a kol. 1998. Metodológia vied o výchove. Bratislava: IRIS 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický (resp. iný svetový jazyk)

Poznámky: časová záťaž študenta: 150 hodín – samoštúdium a konzultácie (150)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: prof. Zuzana Straková, PhD., skúšobná komisia schválená Vedeckou radou FF PU
(v prílohe III.4b)
Dátum poslednej zmeny: január 2022
Schválil: prof. Zuzana Straková, PhD.